

Facultade de Dereito

Presentación

Benvidos/as á Facultade de Dereito da Universidade de Vigo, un centro de educación superior onde preto de cincuenta profesionais e cincocentos estudantes se dedican día a día á **docencia**, á **investigación** e ao **estudo** no ámbito xurídico.

Algúns dos nosos signos de identidade son persoal docente e investigador, persoal de administración e servizos e alumnado **altamente cualificado**; traballo en **grupos reducidos**; atención **personalizada**; apoio de **novas tecnoloxías**; variada **oferta académica**; formación xurídica teórica e práctica, exhaustiva e de calidade en todas as ramas do dereito; excelentes **perspectivas profesionais** para os nosos titulados/as; compromiso coa igualdade de xénero como un dos seus valores centrais; investigación e transferencia de resultados baixo criterios óptimos de excelencia; localización nun cómodo campus urbano perfectamente integrado na cidade de Ourense; e vocación de servizo á sociedade que xustifica a nosa existencia.

As titulacións xurídicas do Grao en Dereito coas mencións en Dereito xudicial e Dereito da UE e desenvolvemento sostible, o programa conxunto ADE-Dereito e o Mestrado universitario en avogacía, impartido en colaboración co Ilustre Colexio de Avogados de Ourense, constitúen os piares centrais da nosa oferta formativa. Proporciónanlles aos titulados/as as competencias e as habilidades necesarias para acceder ao emprego público nas distintas administracións, ao emprego privado en postos con formación xurídica altamente cualificados e ao exercicio de profesións xurídicas; ademais de comportarse de xeito ético e con responsabilidade social como profesionais do dereito.

Información xeral

DATOS DO CENTRO

Facultade de Dereito, Edificio Xurídico Empresarial
Campus Universitario As Lagoas s/n
32004 - Ourense
Ourense
España

sdefdo@uvigo.es

Tlf.: +34 988 368 700 - +34 988 368 900
Fax: +34 988 368 923

Web http://dereito.uvigo.es

Máster Universitario en Avogacía-Ourense

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais

O03M110V01101	Deontoloxía, Organización Profesional e Quenda de Oficio	1c	5
O03M110V01102	Práctica Extraxudicial	1c	3
O03M110V01103	Práctica Civil I	1c	6
O03M110V01104	Práctica Mercantil	1c	3
O03M110V01105	Práctica Penal I	1c	6
O03M110V01106	Práctica Administrativa	1c	7
O03M110V01201	Práctica Civil II	2c	7
O03M110V01202	Práctica Penal II	2c	6
O03M110V01203	Práctica Tributaria	2c	3
O03M110V01204	Práctica Laboral e de Seguridade Social	2c	8
O03M110V01205	Prácticas Externas Básicas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Deontoloxía, Organización Profesional e Quenda de Oficio				
Materia	Deontoloxía, Organización Profesional e Quenda de Oficio			
Código	O03M110V01101			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Bonorino Ramírez, Pablo Raúl			
Profesorado	Bonorino Ramírez, Pablo Raúl Conde López, Antonia Fernández Cebrián, Ángel María González-Ares Fernández, José Agustín López-Guerrero Vázquez, Pilar Martínez García, Mirian Víctor Fortes, Mónica			
Correo-e	pbonorino@hotmail.com			
Web	http://http//masteravogacia.webs.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia presenta contidos deontolóxicos, metodolóxicos e prácticos fundamentais para el exercicio da profesión de avogado.			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
C1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C6	Coñecer e avaliar as distintas responsabilidades vinculadas ao exercicio da actividade profesional, incluíndo o funcionamento básico da asistencia xurídica gratuíta e a promoción da responsabilidade social do avogado.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C11	Saber desenvolver destrezas que permitan ao avogado mellorar a eficiencia do seu traballo e potenciar o funcionamento global do equipo ou institución en que o desenvolve mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas.
C12	Coñecer, saber organizar e planificar os recursos individuais e colectivos dispoñibles para o exercicio nas súas distintas modalidades organizativas da profesión de avogado.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Manexar con habilidade as técnicas argumentativas necesarias para desenvolverse nun procedemento xudicial.	A1 A2 A3 A4 A5 C1 C2 C10 C12 C13 D1 D2
Comprender os principios e normas deontolóxicas que rexen a profesión en relación cos distintos operadores xurídicos.	A1 A3
Resolver problemas derivados da aplicación do réxime disciplinario e sancionador.	C6
Resolver problemas prácticos relacionados coa mutualidad e coas obrigacións fiscais que xorden no exercicio da profesión.	A2 C1 C8 C12 D2
Coñecer o funcionamento e a función social da quenda de oficio e do servizo de orientación profesional.	A1 A2 C11 D1

Contidos

Tema	
I. Deontología Profesional	1.- Deontología, moral e Dereito. Deontología xurídica e moral. Deontología xurídica e Dereito. Os deberes profesionais dos xuristas. A regulación das profesións xurídicas. A aplicación dos principios éticos. O debate deontolóxico. 2.- Principios e normas deontolóxicas que rexen na profesión de avogado/a. Código Deontolóxico. Regulamento Procedemento disciplinario e sancionador. Obrigacións e Dereitos derivados da colegiación e do exercicio da profesión de avogado. Relacións cos compañeiros, cos clientes, co contrario e cos xulgados e tribunais.Funcionamento da Comisión Deontolóxica do Ilustre Colexio de Avogados de Ourense 3. Principios esenciais da profesión de avogado. Dereitos e deberes dos avogados. As formas de exercicio da profesión: individual e colectiva. Relación laboral especial.

II. Organización profesional	1.- Condicións de Acceso e exercicio da Avogacía en España e en Europa. a. Estatuto Xeral da Avogacía Española b. Estatuto Provincial do Ilustre Colexio de Avogados de Ourense 2.- Organización Institucional e Colexial da Avogacía Española, autonómica e europea a. Colexios Profesionais. b. Consellos autonómicos c. Consello Xeral da Avogacía Española 3.- Funcionamento dos despachos de avogados a. Funcionamento dun despacho de avogados b. Responsabilidade civil e penal do avogado. Pólizas RC c.-Obrigacións en materia de protección de datos e branqueo de capitais d.-Honorarios profesionais. Reclamacións, Xura de contas e *tasación de costas. Funcionamento da comisión de honorarios do ICA Ourense. Normas orientadoras do ICA Ourense e. Obrigacións fiscais do avogado. 4. Sistemas de previsión social da Avogacía. a. Mutualidad Xeral da Avogacía. b. Outros 5. Argumentación xurídica a. Argumentación escrita b. Argumentación oral c. Argumentación, proba e recursos
III. Quenda de oficio	1.- Beneficio de Xustiza Gratuíta. a.Lei de Asistencia Xurídica Gratuíta b.Regulamento de asistencia xurídica gratuíta de Galicia 2.-Quenda de Oficio. a.- Regulamento da Quenda de Oficio do ICA Ourense. Especial referencia ás quendas especiais. b.- Servizo de Orientación xurídica dos Colexios de Avogados. Especial referencia ao ICA Ourense

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	38	85	123
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Ditado de clases, realización de actividades, avaliación continua e resolución de dúbidas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atenderanse todas as consultas realizadas en tutorías. As tutorías levarán a cabo utilizando todos os medios técnicos dispoñibles, segundo as necesidades do alumnado, e baixo a modalidade de concertación previa si a situación sanitaria requirise desenvolvelas de forma non presencial.

Avaliación

	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Realización de actividades de seminario con ferramentas teóricas e metodolóxicas específicas para as ditas tarefas.	20	A1 A3	C11	D1
Exame de preguntas obxectivas	Proba obxectiva de coñecementos sobre os puntos I, II e III do temario.	30	A1 A3 A4 A5		

Estudo de casos	Aplicación de coñecementos á resolución de casos prácticos relacionados co punto II do temario.	50	A1 A2 A4	C1 C2 C6 C8 C10 C11 C12 C13	D1 D2

Outros comentarios sobre a Avaliación

I. Primeira oportunidade (maio/xuño):

O estudante debe elixir entre un sistema de evalucion continua ou a realización dun exame final.

1. Evaluación continua:

Para poder optar polo sistema de evaluación continua, o estudante devera asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de evaluación continua consistira en: 1.- A asistencia e **participacion activa** nas clases presenciais, que representa o 20% da calificacion final. 2.- Realizacion dun exame, que representa o 80% da calificaicion final. O exame constara de dous partes: (1) Un exame tipo test, que representa o 30% da calificacion final, (2) estudos de dous casos pratico a realizar xunto ao exame ou a entregar por escrito o dia de celebracion de devandita proba, un polo 20 % da calificacion e o outro polo 30 % da calificacion, que conxuntamente representasen o 50% da calificación final. O test e o primeiro dos casos o evaluaran os avogados designados polo ICA para impartir a materia, mentres que o caso restante o evaluaran os profesores que imparten a materia.

1. Exame final:

O estudante que non se someta ao sistema de evaluación continua ou que quede excluído do mesmo realizara un exame. Este exame representa o 100% da califacion da materia.

II. Segunda oportunidade (xullo):

a. O estudante que se someta a evaluación continua mantendrá a calificación recibida, a que se sumara á súa calificación final so en caso de aprobar o exame final. Este exame, que representa o 80% da calificación final, constarÃ de dous partes: (1) Un exame tipo test, que representa o 30% da calificacion final, (2) estudos de casos prácticos s a realizar xunto ao exame ou a entregar por escrito o dia de celebración de devandita proba, que representan o 50% da calificación final.

b. O estudante que non se someta ao sistema de evaluación continua ou que quede excluído do mesmo realizara un exame final. Este exame representa o 100% da calificación da materia. Los alumnos y alumnas que se encuentren en esta situación deberán consultar al coordinador de la asignatura con la suficiente antelación para recibir las instrucciones correspondientes a esta modalidad de evaluación.

III. Mencion aos resultados de aprendizaxe a avaliar en todas as modalidades de evaluación previstas

Manexar habilmente as técnicas argumentativas necesarias para desenvolver nun procedemento xudicial (CB1-CB5, CE1-2, CE12-13 CT1-2). Comprender os principios e as regras deontológicas que rexen a profesion en relacion cos diferentes operadores legais (CB1, CB3) Resolver problemas derivados da aplicación do regimen disciplinario e sancionador (CE6). Resolver problemas prácticos relacionados coas obrigacións mutuas e fiscais que xorden no exercicio da profesion (CB2, CE1, CE8, CE12, CT2). Coñeza o funcionamento e a funcionar social da quenda e o servizo de Orientacion profesional (CB1, CB2, CE11, CT1).

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica del Máster para o curso 2022-23.

As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

De ser necesario, por motivos excepcionais, modificar ou precisar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións ou precisións publicaranse no mesmo soporte telemático.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Atienza, Manuel, **Tras la justicia**, Barcelona, Ariel,

Fuertes-Planas, Aleix, C., **Responsabilidad deontológico y jurídica en el ámbito de la profesión de abogado, en AA.VV. El concepto de relevancia jurídica**, Madrid, Centro de Estudios Registrales,

Martínez Val, J. M., **Abogacía y abogados: tipología profesional, lógica, oratoria forense , deontología jurídica**, Barcelona, Bosch,

Menéndez Menéndez, A., **Deontología y práctica de la abogacía del siglo XXI**, Cizur Menor, Aranzadi,

Torre Díaz, F. J. (ed.), **Ética y Deontología Jurídicas**, Madrid, Dykinson,

Vázquez Guerrero, F. D., **Ética, deontología y abogados**, Bacelona, Eiunsa,

Bonorino Ramírez, Pablo Raúl, **Argumentación en debates**, Vigo, SPUV,

Gascón Abellán, Marina, **Argumentación jurídica**, Valencia, Tirant lo Blanch,

Bonorino, Pablo (ed.), **Argumentación, Derecho y Justicia**, Editorial EOLAS, León,

Piepper, Annemarie, **Etica y moral. Una introducción a la filosofía práctica**, Barcelona, Crítica,

Badiou, Alan, **La Etica. Ensayo sobre la conciencia del mal**, Mexico, Herder,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Extraxudicial				
Materia	Práctica Extraxudicial			
Código	O03M110V01102			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Michinel Álvarez, Miguel Ángel			
Profesorado	Fernández Fustes, María Dolores Gómez Pérez-Selas, Concepción Iglesias Canle, Ines Celia Michinel Álvarez, Miguel Ángel Nespereira Mira, Cristina			
Correo-e	michinel@uvigo.es			
Web	http://http://masteravogacia.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Nesta materia abórdanse as principais técnicas para a solución extraxudicial de conflitos (mediación, conciliación e arbitraxe), así como diferentes cuestións relativas á xestión dun despacho de avogados.			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Capacidade de aprender de forma autónoma
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
B6	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional.
C5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados.
C6	Coñecer e avaliar as distintas responsabilidades vinculadas ao exercicio da actividade profesional, incluíndo o funcionamento básico da asistencia xurídica gratuíta e a promoción da responsabilidade social do avogado.
C7	Saber identificar conflitos de intereses e coñecer as técnicas para a súa resolución, establecer o alcance do segredo profesional e da confidencialidade, e preservar a independencia de criterio.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C11	Saber desenvolver destrezas que permitan ao avogado mellorar a eficiencia do seu traballo e potenciar o funcionamento global do equipo ou institución en que o desenvolve mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas.
C12	Coñecer, saber organizar e planificar os recursos individuais e colectivos dispoñibles para o exercicio nas súas distintas modalidades organizativas da profesión de avogado.
C15	Saber desenvolver habilidades e destrezas interpersoais, que faciliten o exercicio da profesión de avogado nas súas relacións cos cidadáns, con outros profesionais e coas institucións.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.
D3	Capacidade de organizar e planificar.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer a arbitraxe como método equivalente e alternativo ao dos tribunais, substituíndo a tutela dos xuíces ordinarios pola dos árbitros.	A1 B1 B2 B5 B6 C5 C15 D1 D2 D3
Comprender a importancia da mediación como método eficaz de resolución extraxudicial de conflitos.	A1 A2 A5 B1 C4 C11 C12
Manexar con soltura a normativa existente en arbitraxe e mediación.	A1 A2 A3 A5 B1 C11 C12
Resolver problemas relacionados coa mediación nos seus distintos procedementos.	A1 A2 A3 B1 B2 B3 B5 B6 C15 D1 D2 D3
Resolver diferentes laudos que axuden a un mellor coñecemento da arbitraxe.	A1 A2 A3 B1 B5 B6 C5 C6 C7 C8 C12 D3
Demostrar as vantaxes inherentes á elección de arbitraxe ou mediación como medio de resolución de conflitos.	A1 A3 B1 B2 C4 C5 D1

Contidos	
Tema	
1. Atención ao cliente: consulta e asesoramento.	-
2. Técnicas documentais: correspondencia, documentos públicos e privados, instancias, contratos, estatutos e minutas, ditames e informes.	-
3. Oficinas públicas: Notaría, Rexistro da Propiedade, Rexistro Mercantil, Rexistro Civil, Oficina xudicial.	-
4. Principios da mediación.	-
5. A figura do mediador: estatuto e funcións.	-

6. Tipos de mediación.	-
7. O procedemento de mediación.	-
8. O árbitro e a arbitraxe: principios xerais de actuación.	-
9. Tipos de arbitraxe e procedemento arbitral.	-
10. Arbitraxe comercial internacional e de investimentos.	-

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	11	22	33
Seminario	11	22	33
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4
Práctica de laboratorio	1	4	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Seminario	Enténdese por atención personalizada o tempo que cada profesor reserva para atender e resolver dúbidas ao alumnado en relación a unha materia concreta. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con titoría académica (no Plan de Acción Titorial), xa que esta fai referencia á necesidade de asignar a cada alumno un titor desde o primeiro curso da carreira ata que finaliza os estudos universitarios, co obxectivo de ofrecer un soporte permanente e formal naqueles momentos nos que deba tomar decisións.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Actividades diversas a realizar durante os seminarios. Resultado da aprendizaxe: Manexar as diferentes Técnicas instrumentais que axuden a unha maior eficacia no desenvolvemento das funcións propias dun avogado. Coñecer as Oficinas públicas que están en relación directa co traballo profesional. Comprender a importancia da consulta e o asesoramento ao cliente. Coñecer a arbitraxe como método equivalente e alternativo ao dos tribunais, substituíndo a tutela dos xuíces ordinarios pola dos árbitros. Comprender a importancia da mediación como método eficaz de resolución extraxudicial de conflitos. Manexar con soltura a normativa existente en arbitraxe e mediación. Resolver problemas relacionados coa mediación nos seus distintos procedementos. Resolver diferentes laudos que axuden a un mellor coñecemento da arbitraxe. Demostrar as vantaxes inherentes á elección de arbitraxe ou mediación como medio de resolución de conflitos.	20	A1 B2 C4 D3 A2 B3 C5 A3 B5 C6 B6 C8 C15	

Exame de preguntas obxectivas	Preguntas sobre a materia vista nos seminarios de resposta curta. Resultado da aprendizaxe: Manexar as diferentes Técnicas instrumentais que axuden a unha maior eficacia no desenvolvemento das funcións propias dun avogado. Coñecer as Oficinas públicas que están en relación directa co traballo profesional. Comprender a importancia da consulta e o asesoramento ao cliente. Coñecer a arbitraxe como método equivalente e alternativo ao dos tribunais, substituíndo a tutela dos xuíces ordinarios pola dos árbitros. Comprender a importancia da mediación como método eficaz de resolución extraxudicial de conflitos. Manexar con soltura a normativa existente en arbitraxe e mediación. Resolver problemas relacionados coa mediación nos seus distintos procedementos. Resolver diferentes laudos que axuden a un mellor coñecemento da arbitraxe. Demostrar as vantaxes inherentes á elección de arbitraxe ou mediación como medio de resolución de conflitos.	30	A1 A2 A3	B2 B3 B5 B6	C4 C5 C6 C8 C15	D3
Práctica de laboratorio	Elaboración de casos prácticos sobre resolución extraxudicial de conflitos. Resultado da aprendizaxe: Manexar as diferentes Técnicas instrumentais que axuden a unha maior eficacia no desenvolvemento das funcións propias dun avogado. Coñecer as Oficinas públicas que están en relación directa co traballo profesional. Comprender a importancia da consulta e o asesoramento ao cliente. Coñecer a arbitraxe como método equivalente e alternativo ao dos tribunais, substituíndo a tutela dos xuíces ordinarios pola dos árbitros. Comprender a importancia da mediación como método eficaz de resolución extraxudicial de conflitos. Manexar con soltura a normativa existente en arbitraxe e mediación. Resolver problemas relacionados coa mediación nos seus distintos procedementos. Resolver diferentes laudos que axuden a un mellor coñecemento da arbitraxe. Demostrar as vantaxes inherentes á elección de arbitraxe ou mediación como medio de resolución de conflitos.	50	A1 A2 A3	B2 B3 B5 B6	C4 C5 C6 C8 C15	D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

I. Primeira oportunidade (maio/xuño):
O estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.
a) Avaliación continua:
Para poder optar polo sistema de avaliación continua, o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en:
1.- A asistencia e participación activa nas clases presenciais, que representa o 20% da cualificación final.
2.- Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final (en relación con este exame, cada coordinador poderá decidir se aprobalo é un requisito para sumar a nota de asistencia e participación).
O exame final constará de dous partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.
A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022/2023. b) Exame final:
O estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.
O exame constará de tres partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.
3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba

representará o 20% da cualificación final.
A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no
calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster
para o curso 2022/2023.
Comentario [A1]: En relación con este
exame, cada coordinador poderá decidir se
aprobalo é un requisito para sumar a
nota de asistencia e participación. II. Segunda oportunidade (xullo):
A. O estudante que se someteu ao sistema de avaliación continua conservará a
nota que obtivo no mesmo. Nestes casos, o exame, representa o 80% da
cualificación final (en relación con este
exame, cada coordinador poderá decidir se
aprobalo é un requisito para sumar a
nota de asistencia e participación).
O exame final constará de dous partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba
representará o 50% da cualificación final. B. O estudante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou
excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da
cualificación da materia.
O exame constará de tres partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba
representará o 50% da cualificación final.
3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a
adquisición das competencias da materia, nas mesmas
condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación
continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022-23. As calificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. Se fora necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaracións publicaranse no mesmo medio electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Soleto Muñoz, H, **Mediación y resolución de conflictos**, última edición,
González Pillado, E., **Arbitraje y mediación en materia de consumo**, última edición,
Velazquez Pérez, R., **Inversiones extranjeras sostenibles**, última edición, J. Bosch, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Práctica Civil II/O03M110V01201

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Deontoloxía, Organización Profesional e Quenda de Oficio/O03M110V01101
Práctica Civil I/O03M110V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Civil I				
Materia	Práctica Civil I			
Código	O03M110V01103			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Iglesias Canle, Ines Celia			
Profesorado	de Leon Rey, David Iglesias Canle, Ines Celia Noriega Rodríguez, Lidia Salgado Carbajales, Luís Manuel			
Correo-e	ines@uvigo.es			
Web	http://http://masteravogacia.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Xurisdición e competencias. Actos procesuais e proceso civil. Cuestións esenciais de dereito civil			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B1	Capacidade de aprender de forma autónoma
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B4	Capacidade de traballar de forma autónoma con iniciativa
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
B6	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
C1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional.
C7	Saber identificar conflitos de intereses e coñecer as técnicas para a súa resolución, establecer o alcance do segredo profesional e da confidencialidade, e preservar a independencia de criterio.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C11	Saber desenvolver destrezas que permitan ao avogado mellorar a eficiencia do seu traballo e potenciar o funcionamento global do equipo ou institución en que o desenvolve mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas.
C12	Coñecer, saber organizar e planificar os recursos individuais e colectivos dispoñibles para o exercicio nas súas distintas modalidades organizativas da profesión de avogado.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
C15	Saber desenvolver habilidades e destrezas interpersoais, que faciliten o exercicio da profesión de avogado nas súas relacións cos cidadáns, con outros profesionais e coas institucións.

D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.
D3	Capacidade de organizar e planificar.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquisición por parte do alumno do maior número posíbel de habilidades, aptitudes e regras esenciais no ""usus fori"", traballando con experiencias de casos reais, manexándoos dende o principio, é dicir, dende que o xusticiable acude por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesual até a definitiva finalización do asunto.	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C7 C8 C10 C11 C12 C13 C14 C15 D1 D2 D3

Contidos	
Tema	
1. Xurisdicción e competencia.	a. Xurisdicción civil b. Competencia: objetiva, territorial y funcional c. Tratamento procesal. Declinatoria
2. Actos procesuais.	a. Requisitos de lugar, tempo e forma b. Resolucións procesuais c. Actos de comunicación
3. Actos previos ao proceso civil: dilixencias preliminares e conciliación.	a. Acto de conciliación b. Dilixencias preliminares
4. Procesos declarativos ordinarios (I): xuízo ordinario	a. Fase de alegacións: i. A demanda ii. A contestación á demanda iii. A reconvención b. A Audiencia previa
5. Desevenvolvemento do xuízo.	a. Diferentes medios de proba b. Conclusións c. Dilixencias finales d. Sentencia
6. Procesos declarativos ordinarios (II): xuízo verbal.	a. Fase de alegacións: Especialidades b. Vista: práctica da proba c. Xuízos verbais con especialidades. Especial referencia ao desahucio.
7.Terminación anticipada do proceso por vontade das partes	a. Renuncia b. Desistimento c. Allanamiento d. Transacción e. Satisfacción extraprocesal do obxecto do proceso f. Caducidade na instancia

8. Recursos.	a. Recurso contra resolucións interlocutorias b. Recurso Apelación. Execución provisional c. Recurso por infracción procesal d. Recurso de Casación
9. Efectos do proceso:	a. Cousa xulgada. Impugnación da cousa xulgada. b. Costas procesuais.
10. Cuestiones esenciais de Dereito Civil	a. Límites dos dereitos subxectivos: a boa fe, o abuso de dereito e a doctrina dos actos propios. b. Criterios para a calificación dos contratos. c. Evolución doctrinal e xurisprudencial da interpretación e aplicación dos presupostos da responsabilidade civil extracontractual.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	46	97.75	143.75
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Resolución de casos, elaboración de informes e dictames e estudo e preparación de actividades prácticas. Elaboración de test de ensaio e preparación para a realización de o Exame de a Abogacía sobre cuestións vinculadas con a parte de Dereito Procesual Civil.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	No horario de titorías fixado polo/a profesor/a e publicado oportunamente polo centro, os/as alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co/coa profesor/a as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Resolución de supostos prácticos reais sobre a base da práctica procesual existente e a solución legal e xurisprudencial ao suposto exposto. Os resultados de aprendizaxe que se pretenden consistirán na adquisición por parte do alumnado do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no "ususfori", traballando con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o xusticiable acude por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesual até a definitiva finalización do asunto.	20	A4 B3 B4 B5 B6
Exame de preguntas obxectivas	Formularanse preguntas tipo test para analizar o grao de comprensión do contido da materia. Os resultados de aprendizaxe que se pretenden consistirán na adquisición por parte do alumnado do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no "ususfori".	30	A1 A2 A3 B1 C1 D2
Estudo de casos	Resolución de supostos prácticos reais sobre a base da práctica procesual existente e a solución legal e xurisprudencial ao suposto exposto. Os resultados de aprendizaxe que se pretenden consistirán na adquisición por parte do alumnado do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no "ususfori", traballando con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o xusticiable acude por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesual até a definitiva finalización do asunto.	50	B2 C2 C3 C4 C7 C8 C10 C11 C12 D1 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade: O estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final. Avaliación continua: Para poder optar polo sistema de avaliación continua, o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% de as clases. O sistema de avaliación continua consistirá en: 1.- A asistencia e participación activa en as clases presenciais, que representa o 20% da cualificación final. 2.- Realización de un exame, que representa o 80% da cualificación final. O exame final constará de dous partes: 1) Un exame tipo test ou de preguntas obxectivas, que representa o 30% de a cualificación final. 2) Un caso práctico consistente no estudo de un caso. Esta proba representará o 50% de a cualificación final. b) Exame final: O estudante que non se someta a o sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación de a materia. O exame constará de tres partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente en o estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final. 3) Exposición e defensa pública de o caso práctico, a efectos de evaluar a adquisición de as competencias de a materia, en as mesmas condicións que o estudante que se acolleu a o sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final. 2. Segunda oportunidade (xullo): a. O estudante que se someteu a o sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivo en o mesmo. En estes casos, o exame, representa o 80% da cualificación final. O exame final constará de dous partes: 1) Un exame tipo test ou de preguntas obxectivas, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente en o estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final. b. O estudante que non se someteu a o sistema de avaliación continua ou que quedou excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente en o estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final. 3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de evaluar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu a o sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final. Competencias evaluadas: las mismas que no sistema de avaliación para asistentes. Resultados de aprendizaxe avaliados: os mesmos que no sistema de avaliación para asistentes.

As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para ou curso 2022-23. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da asignatura e ao alumnado matriculado. Si fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaraciones publicaranse no mesmo medio electrónico

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MONTERO AROCA, J., **Derecho Jurisdiccional. Tomos I y II**, última edición, Tirant lo Blanch,

MORENO CATENA, V., **Esquemas de organización judicial**, última edición, Tirant lo Blanch,

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal civil. Parte General**, ultima edición, Tirant lo Blanch,

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Civil. Parte Especial**, última edicíon, Tirant lo Blanch,

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Introducción al Derecho Procesal**, última edición, Tirant lo Blanch,

HIERRO HERNÁNDEZ-MORA, A.; PIPÓ MALGOSA, A., **Práctica contenciosa para abogados**, última edición, Dykinson,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Práctica Civil II/O03M110V01201

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Práctica Extraxudicial/O03M110V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Mercantil				
Materia	Práctica Mercantil			
Código	O03M110V01104			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	de los Ríos Sánchez, Juan Manuel			
Profesorado	Abundancia Domínguez, José Couto Calviño, Roberto de los Ríos Sánchez, Juan Manuel Rodríguez Calabria, María José Tobio Rivas, Ana María			
Correo-e	jmrios@uvigo.es			
Web	http://masteravogacia.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Parte dedicada as cuestións prácticas principais do Dereito Mercantil dentro do módulo xeral de ""Práctica Civil"".			

Competencias	
Código	
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
B6	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolver correctamente problemas xurídico-mercantís que se presentan na práctica profesional.	A4 B6 C8 C10 D1 D2
Exposición oral de informes relativos á materia.	A4 B6 C13 D1 D2
Saber resolver problemas reais do ámbito mercantil.	A4 B6 C8 C10 C13 D1 D2

Saber argumentar e comunicar tanto oralmente como por escrito.	A4 A5 B5 C8 C14 D1 D2

Contidos	
Tema	
1. Estatuto do empresario.	1.- A protección dos elementos patrimoniais da empresa: trámites rexistrais e recursos. 2.- As accións en competencia desleal. 3.- O procedemento ante os órganos de defensa da competencia. 4.- Accións en materia de condicións xerais da contratación. 5.- Procedemento de reclamacións de consumo.
2. Dereito de sociedades.	1.- Cualificación rexistral: recursos. 2.- Problemática xurisprudencial da doutrina do levantamento do veo. 3.- Órganos sociais: convocatoria, constitución , actas. 4.- Impugnación de acordos sociais: procedemento. 5.- Responsabilidade dos administradores: procedemento.
3. Contratación mercantil e títulos- valores.	1.- Efectos mercantís: execución de títulos-valores. 2.- Elaboración de contratos mercantís: principais clausulados e problemática xurisprudencial relativas aos contratos atípicos. 3.- Operacións de comercio exterior: aspectos xurídicos. 4.- Protestas en materia de transporte: procedemento. 5.- Contratación con consumidores: medidas tuitivas e mecanismos de reclamación.
4. Dereito concursal.	1- Declaración do concurso: trámites e procedemento. 2.- A administración concursal: organización. 3.- A fase común: efectos. Informe concursal: impugnación. 4.- Solución do concurso: procedemento en caso de convenio e en caso de liquidación. 5.- Cualificación, conclusión e reapertura do concurso.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	22	51	73
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Sesións mixtas con explicación teórica por parte do profesor, proposta e estudo de casos e participación activa dos estudantes.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Seminario	Ademais da posibilidade de interacción derivada da asistencia e participación nas sesións presenciais e o consecuente estudo e discusión dos materiais propostos, poderase atender individualmente ao alumnado en titorías persoais. Recoméndase -para todos os profesores, pero especialmente respecto dos externos á Facultade- a concertación previa de cita.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Asistencia e participación nas sesións presenciais.	20	A5	B5 B6	C14	D2
Exame de preguntas obxectivas	Realización dunha proba de tipo test.	30	A5	B6	C8 C10	D1
Estudo de casos	Realización dun exercicio práctico con un ou varios supostos.	50	A4	B6	C8 C10 C13	D1 D2

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (fin do cuatrimestre en que se dea a materia): Os estudantes deben elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final. 1.1. Avaliación continua: Para poder optar polo sistema de avaliación continua, deberase asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en: i.- Asistencia e participación activa nas clases presenciales, que representa o 20% da cualificación final. ii.- Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final; é necesario aprobar o exame en si mesmo para sumar a nota relativa á asistencia e participación. O exame constará de dúas partes: a) Un test, que aporta o 30% da cualificación final. b) Un exercicio práctico, que constitúe o 50% da cualificación final. 1.2. Exame final: Os estudantes que non se sometan ao sistema de avaliación continua ou que queden excluídos do mesmo realizarán un exame que conta o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes: a) Un test, polo 30% da cualificación final. b) Un caso práctico, polo 50% da cualificación final. c) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de evaluar a adquisición das competencias da materia nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua; esta proba supoñerá o 20% da cualificación final.

As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para ou curso 2022-23. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da asignatura e ao alumnado matriculado. Si fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaraciones publicaranse no mesmo medio electrónico

Os resultados de aprendizaxe que deben demostrarse coa avaliación descrita son os seguintes: En primeiro lugar, resolver correctamente problemas xurídico-mercantiles que se presentan na práctica profesional. En segundo lugar, capacidade de realizar unha correcta exposición oral de informes relativos á materia. En terceiro lugar, saber resolver problemas reais do ámbito mercantil. Finalmente, con carácter xeral, saber argumentar e comunicar tanto oralmente como por escrito.

2. Segunda oportunidade (xuño/xullo): 2.1. Os estudantes que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán a nota obtida por asistencia e participación nas sesións presenciales. Deberán aprobar, ademais, un exame idéntico en estrutura e porcentaxes de cualificación ao descrito no apartado 1.1 anterior. 2.2. Os estudantes que non se someteron ao sistema de avaliación continua ou que quedaron excluídos do mesmo realizarán un só exame que implicará o 100% da nota final da materia. A estrutura e porcentaxes de cualificación serán idénticos aos descritos no apartado 1.2 anterior.

Respecto de datas, horarios e outras cuestións relativas á avaliación, vid. o indicado no punto 1.

Os resultados da aprendizaxe son tamén os mesmos sinalados para a primeira oportunidade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

De la Cuesta Rute, José María, **Derecho Mercantil I y II**, Huygens, (Última edición)

Bibliografía Complementaria

Repertorio de jurisprudencia, Aranzadi-Thompson, (Última edición)

Código de Comercio y leyes complementarias,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Práctica Civil I/O03M110V01103

Outros comentarios

Aconséllase ter a disposición en todo momento os textos legais básicos tanto propios da materia como xerais de Dereito privado.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Penal I				
Materia	Práctica Penal I			
Código	O03M110V01105			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Vázquez, Virgilio			
Profesorado	Alonso Lorenzo, Mª José Díaz Ocampo, José Iglesias Canle, Ines Celia López González, David Rodríguez Vázquez, Virgilio Silva Varela, María Elvira Torres Cadavid, Natalia			
Correo-e	virxilio@uvigo.es			
Web	http://masteravogacia.webs.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia ten como principais obxectivos, por unha parte, coñecer a estrutura do proceso penal e os seus principios informadores, os suxeitos e o obxecto do proceso penal, a súa incoación, a fase de instrución, as medidas cautelares, a pena, a proba no proceso penal, a sentenza e os seus efectos. Por outra parte, profundizar en conceptos e categorías de Dereito penal substantivo, como as clases de delitos e de penas, as regras xerais e especiais de determinación da pena e a responsabilidade das persoas xurídicas.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional.
C5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
D2	Capacidade de xestión da información.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Capacidade de argumentar xurídicamente. Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de xeito multidisciplinar. Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesal penal. Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	A2 A3 A4 B2 B3 B5 C2 C3 C4 C5 C8 C10 C13 C14 D2

Contidos	
Tema	
BLOQUE I	DEREITO PENAL SUSTANTIVO
Tema I. TIPOS DE INFRACCIÓNS PENAIS	1. Delitos graves, menos graves e leves. 2. Dolo e imprudencia
Tema II. AS CONSECUENCIAS XURÍDICAS DO DELITO	1. As penas e as medidas de seguridade. 2. A súa aplicación.
Tema III. OS SUSTITUTIVOS PENAIS: ALTERNATIVAS AO INGRESO EN PRISIÓN.	1. A suspensión da execución de penas privativas de liberdade. 2. A substitución.
Tema IV. A RESPONSABILIDADE PENAL DAS PERSOAS XURÍDICAS	1. Consideracións previas. 2. Criterios de atribución. 3. As consecuencias xurídicas.
BLOQUE II	DEREITO PROCESUAL PENAL
Tema V. ESTRUCTURA DO PROCESO PENAL E OS SEUS PRINCIPIOS INFORMADORES.	1. Principios constitucionais de dereito penal e proceso penal. Especial referencia á presunción de inocencia e principio acusatorio. 2. Estructura do proceso penal. Fases do proceso e as súas características. 3. Tipos de procedementos penais: ordinarios e especiais. A súa determinación.
Tema VI. OS SUXEITOS E O OBXECTO DO PROCESO PENAL.	1. O órgano xurisdiccional. A competencia no proceso penal. 1.1. Criterios de determinación da competencia (obxectiva, funcional e territorial). A conexión. 1.2. Tratamento procesual da competencia. 2. As partes no proceso penal. 2.1. As partes acusadoras no proceso penal. 2.2. As partes acusadas no proceso penal. 2.3. O actor civil. 2.4. O responsable civil. 2.5. A intervención do avogado no proceso penal. O avogado como representante. 2.6. Actos de comunicación. 3. O obxecto do proceso penal. Pretensión penal e pretensión civil.
Tema VII. A INCOACIÓN DO PROCESO PENAL. FORMAS DE INCOACIÓN DO PROCESO PENAL.	1. Denuncia. 2. Querella. 3. Atestado policial. 4. Incoación de oficio.
Tema VIII. FASE DE INSTRUCCIÓN.	1. A instrucción preliminar da Policía Xudicial e do Ministerio Fiscal. Intervención do avogado. 2. A instrucción xudicial. Sumario. Dilixencias previas. Dilixencias urxentes. 3. As dilixencias de investigación. 3.1. Recoñecemento e identificación do imputado. a) Recoñecemento en roda, fotográfico, dactiloscópico e por marcadores de ADN. b) Determinación das circunstancias personais do imputado. 3.2. Dilixencias sobre o corpo do delito. Autopsia. Recollida e conservación do instrumento e efectos do delito. 3.3. Inspección ocular. 3.4. Inspeccións corporais. 3.5. Declaración do imputado. 3.6. Declaracións testificais. 3.7. O careo. 3.8. A pericia na instrucción. 3.9. Confidentes policiais. 3.10. Análises alcoholimétricos. 3.11. As medidas de investigación tecnolóxicas. 4. Dilixencias de investigación reservadas ao Xuiz instructor. 4.1. Intervención das comunicacións personais. 4.2. Entrada e rexistro en lugar pechado. 4.3. Intervencións corporais. 4.4. Axentes encubiertos. 4.5. Circulación e entrega vixiada de drogas.
Tema IX. AS MEDIDAS CAUTELARES.	1. Medidas cautelares personais. 1.1. A detención. a) Dereitos do detido. b) Asistencia ao detido. b.1. Asistencia nas dependencias dos corpos de seguridade. Art. 520.6 a) y b). b.2. Asistencia en dependencias xudiciais. b.3. Comparecencia do art. 523. c) Habeas corpus. 1.2. A prisión provisional. 1.3. A libertade provisional. 1.4. Outras medidas cautelares personais. 2. Medidas cautelares reais. 2.1. Medidas cautelares tendentes á conservación dos efectos e instrumentos do delito. 2.2. Medidas cautelares tendentes ao aseguramento das responsabilidades pecuniarias. A fianza e os embargos. 3. Medidas de protección da víctima. Especial referencia á orde de protección.

Tema X. A PROBA NO PROCESO PENAL.	1. A proba no xuizo oral e os seus principios informadores. 2. A proba anticipada e preconstituida. 3. Medios de proba no proceso penal. Especial referencia á proba indiciaria. 4. Proba prohibida e proba ilícita. 5. Valoración da proba. Presunción de inocencia e principio in dubio pro reo.
Tema XI. A SENTENZA E OS SEUS EFECTOS NO PROCESO PENAL.	1. A sentenza: cousa xulgada. Firmeza. 2. Sentenza condenatoria. 3. Sentenza absolutoria e os seus efectos. 4. Indulto. 5. Responsabilidade civil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	46	102	148
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Estudo de casos e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Resolución de casos, elaboración de informes e ditames. Estudo e preparación de actividades prácticas.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Seminario	Atenderase ao alumnado en horario de titorías
Probas	**Descrición**
Exame de preguntas obxectivas	Atenderase ao alumnado en horario de titorías
Estudo de casos	Atenderase ao alumnado en horario de titorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Nos seminarios exporanse supostos prácticos que o estudante deberá analizar, reflexionar e resolver. O traballo dos estudantes nos seminarios constituirá o 20% da nota final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar criticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	20	A2 B2 C2 D2 A3 B3 C3 A4 B5 C4 C5 C8 C10 C13 C14
Exame de preguntas obxectivas	Realizarase unha proba tipo test, cuxa nota constituirá o 30% da nota final. Resultados de aprendizaxe: Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar criticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	30	A2 B2 C2 D2 A3 B3 C3 A4 B5 C4 C5 C8 C10 C13 C14
Estudo de casos	Realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. A nota desta proba constituirá o 50% da cualificación final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar criticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	50	A2 B2 C2 D2 A3 B3 C3 A4 B5 C4 C5 C8 C10 C13 C14

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade

O/a estudante debe elexir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua

Para poder optar polo sistema de avaliación continua, o/a estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en:
1. A asistencia e participación activa nas clases, que representa o 20% da cualificación final.
2. Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final.
O exame constará de dúas partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico, consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.

b) Exame final.

O/a estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluido do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.
O exame constará de tres partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.
3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición de competencias da materia, nas mesmas condicións que o/a estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

2. Segunda oportunidade

A. O/a estudante que se someteu a avaliación continua conservará a nota que obtivo no mesmo curso. Nestes casos, o exame representa o 80% da cualificación final.
O exame final constará de dúas partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico, consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.
B. O/a estudante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou excluido do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.
O exame constará de tres partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.
3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición de competencias da materia, nas mesmas condicións que o/a estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.
As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son os especificados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022-2023. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da asignatura e ao alumnado matriculado. Se fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaracións publicaranse no mesmo medio electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ABEL SOUTO, Miguel, **La Suspensión de la Ejecución de la Pena**, última edición, Tirant lo Blanch,

CARDENAL MONTRAVETA, Sergi, **La Prescripción de la Pena Tras la Reforma del Código Penal de 2015**, última edición, Tirant lo Blanch,

CÉSAR BUSATO, Paulo, **Tres Tesis Sobre la Responsabilidad Penal de Personas Jurídicas**, última edición, Tirant lo Blanch,

CUTIÑO RAYA, Salvador, **Fines de la Pena, Sistema Penitenciario y Política Criminal**, última edición, Tirant lo Blanch,

GRACIA MARTÍN, Luis (coord.)/BOLDOVA PASAMAR, Miguel Ángel/ALASTUEY DOBÓN, Carmen, **Lecciones de consecuencias jurídicas del delito: el sistema de penas, medidas de seguridad. consecuencias accesorias y responsabilidad civil derivadas del delito**, última edición, Tirant lo Blanch,

LUZÓN PEÑA, (dir.), DÍAZ Y GARCÍA CONLLEDO, (coord.), DE VICENTE REMESAL, PAREDES CASTAÑÓN. OLAIZOLA, **Código Penal y legislación complementaria**, última edición, Reus,

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, última edición, Tirant lo Blanch,

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel (dir.), **Derecho Penal en Casos Parte General -Estudio Analítico-práctico-**, última edición, Tirant lo Blanch,

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo (DIR.), **Tomo XIX Esquemas de Teoría Jurídica del Delito y de la Pena**, última edición, Tirant lo Blanch,

RODRÍGUEZ YÁGÜEZ, Ana Cristina, **La Ejecución de las Penas de Prisión Permanente Revisable y de Larga Duración**, última edición, Tirant lo Blanch,

RUBIO LARA, Pedro Ángel, **Teoría de la Pena y Consecuencias Jurídicas del Delito**, última edición, Tirant lo Blanch,

VALDEZ MEZA, Sergio, **La Individualización Judicial de la Pena en el Sistema Acusatorio**, última edición, Tirant lo Blanch,

ASENCILO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, última edición, Tirant lo Blanch,

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal penal**, última edición, Tirant lo Blanch,

PINTO PALACIOS, Fernando, **Test de la especialidad penal para la prueba de acceso a la abogacía**, Última edición, La Ley Wolters Kluwer,

DÍAZ PITA, Mª Paula, **Acceso a la abogacía. Tomo 3, Materia penal**, Última edición, Editorial Tecnos (Grupo Anaya, S.A.),

BELÉN CAMPUZANO Ana; ENCISO ALONSO MUÑUMER, María, **Preguntas test examen acceso a la abogacía**, Última edición, Francis Lefebvre Lefebvre-El Derecho,

PALOMAR OLMEDA, Alberto, **Acceso a la abogacía y procura : preparación del examen de acceso**, Última edición, Editorial Aranzadi,

AA.VV., **Memento práctico Francis Lefebvre. Acceso a la abogacía**, Última edición, Francis Lefebvre,

Bibliografía Complementaria

CUELLO CONTRERAS, Joaquín/MAPELLI CAFFARENA, Borja, **Curso de Derecho penal. Parte general**, última edición, Tecnos,

DEMETRIO CRESPO, Eduardo (coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, Tomo II: Teoría del delito**, última edición, Iustel,

DÍEZ RIPOLLÉS, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, última edición, Tirant lo Blanch,

GIL GIL, Alicia/LACRUZ LÓPEZ, Juan Manuel/MELENDO PARDOS, Mariano/NÚÑEZ FERNÁNDEZ, José, **Curso de Derecho penal, Parte General**, última edición, Dykinson,

GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis, **Esquemas: Derecho Penal. Parte General**, última edición, Tirant lo Blanch,

MIR PUIG, Santiago (a cargo de Víctor Gómez Martín), **Derecho penal. Parte general**, última edición, Reppertor,

MUÑOZ CONDE, Francisco/GARCÍA ARÁN, Mercedes, **Derecho penal. Parte general**, última edición, Tirant lo Blanch,

ORTS BERENGUER, Enrique/GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte General**, última edición, Tirant lo Blanch,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Práctica Penal II/O03M110V01202

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Administrativa				
Materia	Práctica Administrativa			
Código	O03M110V01106			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	7	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Crespo Pérez, Manuel Antonio			
Profesorado	Conde Fernández, Francisco Crespo Pérez, Manuel Antonio Losada Dieguez, José Manuel Mosquera Dieguez, Arturo			
Correo-e	mcrespo@uvigo.es			
Web	http://http://masteravogacia.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Aspectos prácticos ligados al Derecho Administrativo y a la Jurisdicción Contencioso-administrativa			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B1	Capacidade de aprender de forma autónoma
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B4	Capacidade de traballar de forma autónoma con iniciativa
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
B6	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
C1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C12	Coñecer, saber organizar e planificar os recursos individuais e colectivos dispoñibles para o exercicio nas súas distintas modalidades organizativas da profesión de avogado.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C15	Saber desenvolver habilidades e destrezas interpersoais, que faciliten o exercicio da profesión de avogado nas súas relacións cos cidadáns, con outros profesionais e coas institucións.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Demostrar comprensión profunda de calquera tipo de documento administrativo ou de resolución xudicial contencioso-administrativa	A1 A2 A3 B1 B2 B4 B5 B6 C1 C2 C8 C12 D1 D2
Redactar de forma sistemática e rigorosa calquera tipo de escrito tanto en vía administrativa, como contencioso-administrativa (recursos administrativos, solicitudes, escrito de interposición do recurso, demanda, contestación á demanda, alegacións previas, proba, conclusións)	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B4 B5 B6 C10 C12 C13 D1 D2
Redactar de forma sistemática e rigorosa calquera tipo de recurso contra unha resolución xudicial, especialmente un recurso de *casación.	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B6 C10 C12 C13 D1 D2
-Resolver correctamente problemas xurídico-administrativos reais	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C8 C10 C12 D1 D2

-Manexar con habilidade os coñecementos xurídico-administrativos aplicándoos a situacións reais do exercicio profesional	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1 C2 C8 C10 C12 D1 D2
-Saber argumentar e rebater ideas con rigor, oralmente e por escrito, especialmente nas vistas ou xuízos que se desenvolvan oralmente na sede xudicial	A1 A4 B1 B3 B4 B5 B6 C13 C15 D1 D2
Nova	B1
Demostrar capacidade para aprender dun xeito autónomo	B1
Nova	B4
Saber comunicar os seus coñecementos e razóns	A4 B3 B4 B5 C13 C15 D1 D2

Contidos	
Tema	
1. As fontes do dereito Administrativo	1. Principios de competencia e de xerarquía normativa 2. A Constitución: o control de constitucionalidade 3. As leis e as normas con rango de lei 4.- Os regulamentos administrativos: exame especial do control xudicial.
2. O Procedemento administrativo e os actos administrativos.	1. Procedemento administrativo e expedientes administrativos. 2. Cómputo de prazos. 3. Silencio administrativo, caducidade e prescrición. 4. Clasificación dos actos administrativos. 5. A invalidez dos actos administrativos. 6. Notificación e publicación dos actos administrativos. 7. Finalización do procedemento. 8. Execución forzosa de actos administrativos. 9-. Referencia ao procedemento sancionador e á responsabilidade patrimonial.
3. O control da legalidade en vía administrativa da actividade administrativa.	1. Os recursos administrativos: alzada. reposición e extraordinario de revisión. 2. Medidas cautelares. 3. Revisión de oficio dos actos administrativos. 4. Recursos especiais, en particular, o recurso especial en materia de contratación. 5. Reclamacións previas á vía civil: tercerías de dominio e de mellor dereito.

4. A orde xurisdiccional contencioso-administrativo.	1. Extensión e límites do contencioso-administrativo. 2. As Administracións públicas ante outras ordes xurisdiccionais. 3. Órganos. 4. Suxeitos. 5. Obxecto.
5. Os procedementos contencioso-administrativos.	1. Procedemento ordinario. 2. Procedemento abreviado. 3. Procedementos especiais.
6. Os recursos contra resolucións xudiciais.	1. Recursos contra providencias e autos do xuíz e contra resolucións do letrado da Administración de Xustiza. 2. Recursos contra sentenzas: apelación e casación. 3. Revisión de sentenzas e nulidade de actuacións.
7. Práctica en distintos ámbitos materiais	1 Urbanismo. 2. Expropiación forzosa. 3. Estranxeiría. 4. Contratación pública. 5. Formas de acción.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	56	84	140
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	16.5	17.5
Exame de preguntas obxectivas	1	16.5	17.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Os profesores traballarán en clase utilizando as seguintes metodoloxías: * Estudo e preparación de actividades (test, simulacións, etc.); resolución de casos; elaboración de informes, ditames, etc. * Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Resolución de casos prácticos. Cos profesores académicos profundarase en aspectos básicos para a comprensión e aplicación práctica da materia e prestarase especial atención á preparación de próbaa tipo test do exame de habilitación nacional. Cos os profesores avogados traballarase fundamentalmente en aspectos da práctica profesional do avogado no contencioso-administrativo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Toda a actividade en aula desenvolverase con participación activa dos estudantes. A atención personalizada ó alumnado realizarase en horario de titorías así como mediante consultas realizadas a través do correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valorarase a participación activa de calidade do estudante.	20	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C1 C2 C8 C10 C12 C13 C15	D1 D2
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dun os varios supostos prácticos nos que haxa que aplicar Dereito Administrativo.	50	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C8 C10 C12 C13	D1 D2

Exame de preguntas obxectivas	Preguntas con catro opcións de resposta, sendo só una delas correcta.	30	A1 A2 A3	B1 B2 B4 B5 B6	C1 C2 C10 C12	D1 D2

Outros comentarios sobre a Avaliación

*Resultados de aprendizaxe adquiridos na avaliación -Demostrar comprensión profunda de calquera tipo de documento administrativo ou de resolución xudicial contencioso-administrativa -Redactar de forma sistemática e rigorosa calquera tipo de escrito tanto en vía administrativa, como contencioso-administrativa (recursos administrativos, solicitudes, escrito de interposición do recurso, demanda, contestación á demanda, alegacións previas, proba, conclusións) -Redactar de forma sistemática e rigorosa calquera tipo de recurso contra unha resolución xudicial, especialmente un recurso de casación -Resolver correctamente problemas xurídico-administrativos reais -Manexar con habilidade os coñecementos xurídico-administrativos aplicándoos a situacións reais do exercicio profesional -Saber argumentar e rebater ideas con rigor, oralmente e por escrito, especialmente nas vistas ou xuízos que se desenvolvan oralmente na sede xudicial -Saber comunicar os seus coñecementos e razóns -Demostrar capacidade para aprender dun modo autónomo Outros comentarios sobre a avaliación:

1. Primeira oportunidade (decembro/xaneiro):

O estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua:

Para poder optar polo sistema de avaliación continua, o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en:

1.- A asistencia e participación activa nas clases presenciais, que representa o 20% da cualificación final.

2.- Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final.

O exame final constará de dous partes:

1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

b) Exame final:

O estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.

O exame constará de tres partes:

1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

A data e o horario das probas de avaliación da primeira convocatoria son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022-2023. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. Si fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaracións publicaranse no mesmo medio electrónico.

2. Segunda oportunidade (xuño/xullo):

O estudante que se someteu ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivo no mesmo. Nestes casos, o exame, representa o 80% da cualificación final.

O exame final constará de dous partes:

1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

B. O estudante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.

O exame constará de tres partes:

1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

A data e o horario das probas de avaliación da segunda convocatoria son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022-2023. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. Si fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaracións publicaranse no mesmo medio electrónico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GONZÁLEZ PÉREZ, J., **Comentarios a la ley de la jurisdicción contencioso-administrativa**, última, Civitas,

MARTÍN REBOLLO, L., **Manual de Derecho Administrativo**, última, Aranzadi,

GAMERO CASADO (dir.), **Tratado de procedimiento administrativo común y régimen jurídico de las Administraciones Públicas**, última, Tirant lo Blanch y Ed. BOE,

DÍAZ PITA Mª PAULA, **Acceso a la abogacía IV. Materia administrativa y contencioso-administrativa**, Última, Tecnos,

Bibliografía Complementaria

GARCÍA DE ENTERRÍA E. y FERNÁNDEZ-RODRÍGUEZ T.R, **Curso de Derecho Administrativo (Tomo 1 y Tomo 2)**, última, Thomson Reuters,

SÁNCHEZ MORÓN M., **Derecho Administrativo (parte General)**, última, Tecnos,

SANTAMARÍA PASTOR J.A., **Principios de Derecho Administrativo I y II**, última, Iustel,

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase levar a materia ó día e resolver a diario cos profesores todas as dúbidas que poidan xurdir.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Civil II				
Materia	Práctica Civil II			
Código	O03M110V01201			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	7	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Fustes, María Dolores			
Profesorado	Bermúdez Fernández, Alfredo Lorenzo de Dios de Dios, José Ramón Estévez Abeleira, Teresa Dolores Fernández Fustes, María Dolores Michinel Álvarez, Miguel Ángel			
Correo-e	dfustes@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteravogacia/			
Descrición xeral	Adquisición por parte do estudante do maior número posible de habilidades e aptitudes no "*usus *fori". Para iso traballarase con casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o *justiciable acode por primeira vez a un despacho profesional, seguindo todo o *iter procesual ata a definitiva finalización do asunto.			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
C1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional.
C7	Saber identificar conflitos de intereses e coñecer as técnicas para a súa resolución, establecer o alcance do segredo profesional e da confidencialidade, e preservar a independencia de criterio.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C12	Coñecer, saber organizar e planificar os recursos individuais e colectivos dispoñibles para o exercicio nas súas distintas modalidades organizativas da profesión de avogado.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
C15	Saber desenvolver habilidades e destrezas interpersoais, que faciliten o exercicio da profesión de avogado nas súas relacións cos cidadáns, con outros profesionais e coas institucións.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.
D3	Capacidade de organizar e planificar.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no """"usus fori"", traballando con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o justiciable acode por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesual ata a definitiva finalización do asunto	A1 A2 A3 A4 C1 C2 C3 C4 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15 D1 D2 D3

Contidos	
Tema	
TEMA 1 - MEDIDAS CAUTELARES	a. Medidas cautelares para o aseguramento de execucións dinerarias. b. Medidas cautelares para o aseguramento de execucións de condena a entregar cousas específicas . c. Medidas cautelares para o aseguramento de execucións de condena de facer ou non facer.
TEMA 2 - EXECUCIÓN PROVISIONAL E PROCESO DE EXECUCIÓN	a. Execución provisional. b. Proceso de execución: i. Títulos efectivos. ii. Demanda executiva e despacho de execución. iii. Oposición á execución. iv. Modalidades de execución.

TEMA 3 - PROCESOS ESPECIAIS DO LIBRO IV da LEC (I)	PROCESOS NON DISPOSITIVOS. a. Procesos matrimoniais: i. De mutuo acordo. ii. Contencioso. iii. Mediación intraxudicial. iv. Medidas provisionais. v. Modificación de medidas. b. Procesos filiación, maternidade e paternidade: i. Determinación. ii. Impugnación. iii. Especialidades procesuais. c. Procesos de menores: i. Garda e alimentos. ii. Proceso de oposición ás resolucións administrativas de protección de menores. iii. Procesos para de determinación do asentimento na adopción. iv. Procesos para a tutela das relacións persoais dos menores cos avós e outros parentes e achegados. d. Procesos sobre a capacidade das persoas: i. Distintos procedementos. ii. Tramitación. e. División xudicial de patrimonios.
TEMA 4 - PROCESOS ESPECIAIS DO LIBRO IV da LEC (II)	a. Proceso monitorio. b. Xuízo cambiario.
TEMA 5 - PROCESOS SUMARIOS	a. Procesos sumarios para a defensa dos dereitos reais: i. Procesos posesorios. ii. Proceso para a defensa dos dereitos inscritos no rexistro da propiedade. b. Outros procesos sumarios.
TEMA 6 - PROCESUAL INTERNACIONAL	a. Regulamentos comunitarios sobre competencia xudicial internacional. b. O proceso con elemento estranxeiro: notificación e proba internacional. c. Recoñecemento e execución de resolucións estranxeiras. d. Tutela xudicial do crédito na Unión Europea.
TEMA 7 - CUESTIÓNS ESENCIAIS DE DEREITO CIVIL	a. O matrimonio e as unións de feito. b. A protección patrimonial das persoas con discapacidade. c. As institucións de garda dos menores e incapacitados. d. A adopción internacional.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	54	119	173
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Seminario	Atenderase ao alumnado en horario de titorías.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Valorarase a asistencia e participación activa e regular do estudante nas actividades desenvolvidas no seminario. Resultados de aprendizaxe: Adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no ""ususfori"", traballando con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o justiciable acode por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesual ata a definitiva finalización do asunto.	20	A1 A2 A3 A4	C1 C2 C3 C4 C7 C8 C10 C12 C13 C14 C15	D1 D2 D3
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse preguntas tipo test para analizar o grao de comprensión do contido da materia. Resultados de aprendizaxe: Adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no ""ususfori"", traballando con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o justiciable acode por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesual ata a definitiva finalización do asunto.	30	A1 A2 A3	C1 C4 C8	D1 D2 D3
Práctica de laboratorio	Realizarase unha proba práctica sobre a base das actividades realizadas ao longo do curso, na que os estudantes deberán demostrar que adquiriron as competencias da materia. Resultados de aprendizaxe: Adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no ""ususfori"", traballando con experiencias de casos reais, manexándoos desde o principio, é dicir, desde que o justiciable acode por primeira vez a un despacho profesional e seguindo todo o iter procesual ata a definitiva finalización do asunto.	50	A1 A2 A3 A4	C1 C2 C3 C4 C7 C8 C10 C13 C15	

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeiraoportunidade (maio/xuño):

O estudante debe elixir entre un sistema deavaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua:

Para poder optar polo sistema de avaliacióncontinua, o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. Osistema de avaliación continua consistirá en:

1.- A asistencia e participación activa nasclases presenciais, que representa o 20% da cualificación final.

2.- Realización dun exame, que representa o80% da cualificación final, pero ten que ser superado cun 4 sobre 8, para quese some o 20% da avaliación continua.

O devandito exame constará de dous partes:

1) Un exame tipo test, que representa o 30%da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudodun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

A data e a hora do exame da primeiraoportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobadopola Comisión Académica do Máster para o presente curso académico.

b) Exame final:

O estudante que non se someta ao sistema deavaliación continua ou que quede excluído do mesmo realizará un exame. Esteexame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes:
1) Un exame tipo test, que representa o 30%da cualificación final.
2) Un caso práctico consistente no estudodun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.
3) Exposición e defensa pública do casopráctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nasmesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliacióncontinua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.
A data e a hora do exame da primeiraoportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobadopola Comisión Académica do Máster para o presente curso académico.

2. Segundaoportunidade (xullo):

1. O estudante que se someteu ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivo no mesmo. Nestes casos, o exame, representa o 80% da cualificación final, pero ten queser superado cun 4 sobre 8, para que se some o 20% da avaliación continua.
O devandito exame constará de dous partes:

1. Un exame tipo test, que representa o 30%da cualificación final.
2. Un caso práctico consistente no estudodun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

2. O estudante que non se someteu ao sistema deavaliación continua ou que quedou excluído do mesmo realizará un exame. Este examerepresenta o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes:

1. Un exame tipo test, que representa o 30%da cualificación final.
2. Un caso práctico consistente no estudodun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.
3. Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

A data e a hora do exame da segunda oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o presente curso académico.

OUTRAS INDICACIÓNS:
As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. De resultar preciso, por motivos excepcionais, modificar ou concretar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións publicaranse no mesmo soporte telemático.
No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.
En todos os casos, as probas realizadas permitirán avaliar os resultados de aprendizaxe.

Bibliografía. Fontes de información
Bibliografía Básica
Díez-Picazo Giménez, G. (coord), **Derecho de Familia**, Cívitas-Thompson Reuters, última edición
Hierro Hernández-Mora, A., **Práctica contenciosa para abogados**, La Ley, última edición
Montero Aroca, J., **Derecho jurisdicional. Tomos I y II**, Tirant lo Blanch, última edición
Moreno Catena, V., **Derecho procesal civil. Parte General y Parte Especial**, Tirant lo Blanch, última edición
Ortells Ramos,, **Derecho procesal civil**, Aranzadi-Thomson Reuters, última edición
Pérez de Vargas, J., **La encrucijada de la incapacitación y la discapacidad**, La Ley-Actualidad, última edición
Bibliografía Complementaria
Barona, Escribano, Moreno y otros, **El Proceso civil : doctrina, jurisprudencia y formularios**, Tirant lo Blanch, última edición
Gimeno Sendra, V.(director), **Proceso civil práctico**, La Ley, última edición
Moreno Catena, V., **Esquemas de organización judicial**, Tirant lo Blanch, última edición
Pinto Andrade, C., **La custodia compartida**, Bosch, última edición

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Práctica Civil I/O03M110V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Penal II				
Materia	Práctica Penal II			
Código	O03M110V01202			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Fustes, María Dolores			
Profesorado	Alonso Lorenzo, Mª José Díaz Ocampo, José Fernández Fustes, María Dolores López González, David Rodríguez Vázquez, Virgilio Silva Varela, María Elvira Torres Cadavid, Natalia			
Correo-e	dfustes@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteravogacia/			
Descrición xeral	Esta materia é a continuación de Práctica Penal I. Nela estúdanse os recursos no proceso penal, a tipoloxía de procesos penais, algunhas nocións de cooperación internacional en materia penal e certos aspectos penais substantivos. Ten como finalidade a adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no usus fori.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional.
C5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
D2	Capacidade de xestión da información.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de argumentar xuridicamente	A3 A4 B3 C3 C4

Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar.	A2 A3 B2 B5 C2 C3 C4 C5 C8 C10 C14 D2
Capacidade de interpretar *críticamente a normativa penal e procesual penal.	A3 B3 C8 C10 D2
Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	A2 A3 A4 B2 B3 C5 C10 C13 D2

Contidos	
Tema	
BLOQUE I	DEREITO PENAL SUBSTANTIVO
TEMA I. A CULPABILIDADE	Causas de exención ou atenuación da culpabilidade.
TEMA II. A PUNIBILIDAD.	Supostos de exclusión da punibilidade.
TEMA III. CAUSAS DE XUSTIFICACIÓN: LEXITIMA DEFENSA E ESTADO DE NECESIDADE	As causas de xustificación. A lexítima defensa. O estado de necesidade.
TEMA IV. ITER CRIMINIS	Actos preparatorios e actos executivos. A tentativa. O desistimiento.
TEMA V. AUTORÍA E PARTICIPACIÓN	A autoría. A participación.
TEMA VI. A RESPONSABILIDADE PENAL DOS MENORES	Principios informadores da Lei Orgánica 5/2000. Responsabilidade penal dos menores e medidas comprendidas na Lei.
BLOQUE II	DEREITO PROCESUAL PENAL
TEMA VII. OS RECURSOS NO PROCESO PENAL.	1.- Clasificación dos recursos no proceso penal. 2.- Recursos de reforma e súplica. 3.- Recurso de apelación 4.- Recurso de queixa 5.-Recurso de casación. 6.- Recurso de revisión. 7.- Recurso de anulación. 8.- Recurso de amparo.

TEMA VIII. OS PROCESOS PENAIS ORDINARIOS. ESTUDO ESPECIFICO.	1- O PROCEDEMENTO PARA O XUÍZO POR DELITOS LEVES: 1.1.- Fase instrutora 1.2.-Medios Probatorios 1.3.- A vista oral 2.- O PROCEDEMENTO ABREVIADO: 2.1.- Fase de Investigación: Dilixencias previas 2.1.1 Intervención do Ministerio Fiscal. Defensa do imputado, prexudicados e ofendidos polo delito. Responsables civís. 2.1.2.- Sustanciación da fase de dilixencias previas. Recoñecemento dos feitos e sentenza de conformidade. 2.1.3.- Conclusión das dilixencias previas 2.2.- Fase intermedia.- 2.2.1.- Traslado e alegación é das partes acusadoras a) Dilixencias complementarias b) Sobresemento das actuacións c) Apertura de Xuízo oral e escritos de acusación 2.3.- Apertura de xuízo oral.- Escrito de defensa 2.3.1 .- Rebeldía do acusado 3.- Fase de xuízo oral.- 3.1.- Admisión de Probas 3.2.- Celebración de xuízo oral 3..3-Conformidade do acusado no xuízo oral 3.4.- Especial referencia á fase preliminar no acto de xuízo oral 3. 5.-Practica da proba 3. 6.- Conclusións definitivas 3. 7.- Sentenza 4.- Segunda instancia 3-PROCEDEMENTO POR DELITOS GRAVES. SUMARIO: 3.1.- Fase de Instrución ou de sumario. a).- Especial referencia ao Auto de procesamento b).- Indagatoria 3.2.- Fase intermedia. Sobresemento 3.3.- Fase de xuízo oral. a).- traslado da causa para instrución b).- Artigos e previo pronunciamento e conclusións provisionais das partes. Conformidade do acusado c).- Acto de Xuízo oral. Práctica da proba.- Análise do Art. 730 da LECrim. 3.4.- Recursos

TEMA IX. PROCESOS PENAIS ESPECIAIS	1.- ENJUICIAMIENTO RÁPIDO DE DELITOS 2.- ENJUICIAMIENTO RÁPIDO DE FALTAS 3.- TRIBUNAL DE XURADO 3.1.- Competencia 3.2.- Composición do Tribunal do Xurado 3.3.-Fase de Instrución 3.4.- - Fase Intermedia a) Escritos de Cualificación provisional b) Audiencia Preliminar c) Sobresemento 3.5.- Fase de xuízo oral a).- Funcións do Maxistrado Presidente b)- Formulación de cuestións previas c)- Constitución do Tribunal do Xurado. Disolución anticipada de Xurado d)- Conformidade do acusado e)- Celebración de xuízo oral 3.6.- O veredicto a) Determinación do seu obxecto *b) Deliberación 3.7.- Sentenza 3.8.- Recursos 4.- PROCESO PENAL DE MENORES 4.1.- Ámbito de aplicación 4.2.- Expediente de reforma 4.3.- Fase de audiencia 5.- ESPECIALIDADES PROCESUAIS EN MATERIA DE VIOLENCIA DE XÉNERO 6.- OUTROS PROCESOS ESPECIAIS: 6.1.- Proceso por delito privado. 6.2.- Enjuiciamiento de delitos cometidos por medios ou soportes de comunicación. 6.3.- Procesos contra Senadores e Deputados.
TEMA X. COOPERACION XURIDICA INTERNACIONAL EN MATERIA PENAL	1.- Espazo de liberdade, seguridade e xustiza 2.- Orde Europea de Detención e Entrega 3.- Proba transnacional 4.- Outros instrumentos de cooperación. Eurojust e Europol

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	46	102	148
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Resolución de casos, elaboración de informes e ditames. Estudo e preparación de actividades prácticas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Seminario	Atenderase ao alumnado en horario de titorías.

Avaliación		
Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Seminario	Nos seminarios exporanse supostos prácticos que o estudante deberá analizar, reflexionar e resolver. O traballo dos estudantes nos seminarios constituirá o 20% da nota final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	20	A2 A3 A4	B2 B3 B5	C4 C5 C13 C14		
Exame de preguntas obxectivas	Realizarase unha proba tipo test, cuxa nota constituirá o 30% da nota final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	30	A2 A3	B2 B3	C3 C4	D2	
Práctica de laboratorio	Realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. A nota desta proba constituirá o 50% da cualificación final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	50	A2 A3 A4	B2 B3	C2 C3 C8 C10 C13	D2	

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (maio/xuño):

O estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua:

Para poder optar polo sistema de avaliación continua, o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en:1.- A asistencia e participación activa nas clases presenciais, que representa o 20% da cualificación final.2.- Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final, pero ten que ser superado cun 4 sobre 8, para que se some o 20% da avaliación continua.O devandito exame constará de dous partes:1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.
A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o presente curso.

b) Exame final:

O estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes:1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.
A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o presente curso.

2. Segunda oportunidade (xullo):

1. O estudante que se someteu ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivo no mesmo. Nestes casos, o exame, representa o 80% da cualificación final, pero ten que ser superado cun 4 sobre 8, para que se some o 20% da avaliación continua.O devandito exame constará de dous partes:1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.
2. O estudante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes:1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.
A data e a hora do exame da segunda oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola

Comisión Académica do Máster para o presente curso.

OUTRAS INDICACIÓNS:
As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado.
De resultar preciso, por motivos excepcionais, modificar ou concretar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións publicaranse no mesmo soporte telemático.
No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.
En todos os casos, as probas realizadas permitirán avaliar os resultados de aprendizaxe.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MORENO CATENA, V., CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal penal**, Tirant lo Blanch, última edición

MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J. L., MONTÓN REDONDO, A., BARONA VILAR, S., **Derecho Jurisdiccional III. Proceso Penal**, Tirant lo Blanch, última edición

GIMENO SENDRA, V., **Derecho procesal penal**, última edición

GONZÁLEZ PILLADO , E., **Proceso penal de menores**, Tirant lo Blanch, última edición

JAEN VALLEJO, M. y PERRINO PÉREZ, A.L, **La reforma procesal penal de 2015**, Dykinson, última edición

MUERZA ESPARZA, J., **Las reformas procesales penales de 2015. Nuevas medidas de agilización, de investigación y de fortalecimiento de garantías en la justicia penal**, Thomson-Aranzadi, última edición

LUZÓN PEÑA, D. M., **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Tirant lo Blanch, última edición

MIR PUIG, S.,, **Derecho penal, parte general**, Reppertor, última edición

ORTS BERENGUER, E.;GONZÁLEZ CUSSAC, J. L., **Compendio de Derecho penal. Parte general**, Tirant lo Blanch, última edición

MUÑOZ CONDE, F.; GARCÍA ARÁN, M., **Derecho penal. Parte general**, Tirant lo Blanch, última edición

MUÑOZ CONDE, F., **Derecho penal, parte especial**, Tirant lo Blanch, última edición

SILVA SÁNCHEZ, J. M. (dir), **Lecciones de Derecho penal: Parte Especial**, Atelier, última edición

Bibliografía Complementaria

DE LA OLIVA SANTOS, A., ARAGONES MARTÍNEZ, S., HINOJOSA SEGOVIA, R MUERZA ESPARZA, J., TOMÉ GARCÍA,, **Derecho procesal penal**, última edición

ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, última edición

MORENO CATENA, V. (y otros), **El proceso penal. Doctrina, jurisprudencia y formularios**, Tirant lo Blanch, última edición

MORENO CATENA, V. (y otros), **Reflexiones sobre el nuevo proceso penal**, Tirant lo Blanch, última edición

GÓMEZ COLOMER, J. L., **Prueba y proceso penal**, Tirant lo Blanch, última edición

ORTELLS RAMOS, M., **El proceso penal en la doctrina del Tribunal Constitucional**, Thomson-Aranzadi, última edición

CONDE-PUMPIDO FERREIRO, C., **Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Criminal y otras leyes del proceso penal**, Tirant lo Blanch, última edición

CUELLO CONTRERAS, J.; MAPELLI CAFFARENA, B., **Curso de Derecho penal. Parte general**, Tecnos, última edición

QUINTERO OLIVARES, G, **Parte General del Derecho Penal**, Aranzadi, última edición

GONZÁLEZ CUSSAC, J. L. (Coord.), **Derecho penal. Parte Especial**, Tirant lo Blanch, última edición

QUERALT JIMÉNEZ, J. J., **Derecho penal español. Parte especial**, Tirant lo Blanch, última edición

BOIX REIG, J. (Dir.), **Derecho Penal. Parte Especial. Volumen 1: La protección penal de los intereses jurídicos personales(Adaptado a la reforma de 2015 del Código Penal)**, Iustel, última edición

LAMARCA PÉREZ, C. (Coord.), **Delitos. La parte especial del Derecho penal**, Colex, última edición

TERRADILLOS BASOCO, J. M. (Coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho Penal. Tomo III (2 volúmenes). Derecho Penal. Parte Especial**, Iustel, última edición

TERRADILLOS BASOCO, J. M. (Coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho Penal. Tomo IV: Derecho penal. Parte Especial (Derecho Penal Económico)**, Iustel, última edición

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Práctica Penal I/O03M110V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Tributaria				
Materia	Práctica Tributaria			
Código	O03M110V01203			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández López, Roberto Ignacio			
Profesorado	Fernández López, Roberto Ignacio Gil Sánchez, María del Pilar Martínez García, Mirian Siota Álvarez, Mónica			
Correo-e	rfernandez@uvigo.es			
Web	http://http://masteravogacia.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	"Práctica Tributaria" é unha materia que ten por obxecto proporcionar as competencias necesarias para resolver correctamente os problemas xurídico-tributarios que se lle expoñan ao profesional da avogacía. En concreto, o alumnado deberá adquirir os coñecementos prácticos imprescindibles para a acertada aplicación dos tributos, a revisión de actos administrativos en materia tributaria e a competencia xurisdicional nos actos tributarios da Facenda estatal, autonómica e local.			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B1	Capacidade de aprender de forma autónoma
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
B6	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
C1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.
D3	Capacidade de organizar e planificar.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Resolver correctamente problemas xurídico-tributarios que se presentan na práctica profesional.	A1 A2 A3 A4 B1 B2 B5 B6 C1 C2 C3 C10 C13 D1 D2 D3
Adquirir os coñecementos prácticos necesarios para a correcta aplicación dos tributos, a revisión de actos administrativos en materia tributaria e a competencia xurisdicional nos actos tributarios da Facenda estatal, autonómica e local.	A1 A3 B1 B5 C1 C2 C3 D2 D3

Contidos	
Tema	
I. PROCEDEMENTOS DE APLICACIÓN DOS TRIBUTOS. IMPLICACIÓNS TRIBUTARIAS DOS NEGOCIOS XURÍDICOS	1. Especialidades dos procedementos administratrivos en materia tributaria. Os procedementos tributarios. 2. O procedemento de xestión tributaria. A proba. 3. O procedemento de inspección tributaria. 4. O procedemento de recadación tributaria.
II. REVISIÓN DE ACTOS TRIBUTARIOS EN VÍA ADMINISTRATIVA E ECONÓMICO-ADMINISTRATIVA	1. A revisión de oficio de actos administrativos tributarios. 2. A revisión de oficio de actos administrativos tributarios previo recurso. O recurso de reposición. 3. As reclamacións económico-administrativas.
III. A XURISDICIÓN CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVA EN MATERIA TRIBUTARIA: A COMPETENCIA XURISDICIONAL NOS ACTOS ADMINISTRATIVOS TRIBUTARIOS DA FACENDA ESTATAL, AUTONÓMICA E LOCAL	1. O control xudicial da actividade da Administración tributaria. A facultade revisora dos órganos xurisdicionais. 2. A competencia dos órganos da xurisdición contencioso-administrativa en materia tributaria. 3. A suspensión en vía contenciosa do acto impugnado. 4. A execución de sentenzas condenatorias da Administración tributaria. 5. A extensión dos efectos de sentenzas en materia tributaria.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	22	47	69
Aprendizaxe-servizo	0	4	4
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Utilización do método do caso en Seminarios.
Aprendizaxe-servizo	Participación voluntaria por parte do alumnado en actividades tutorizadas de aprendizaxe-servizo (APS). A aplicación da metodoloxía APS está condicionada á concesión do correspondente proxecto de innovación docente pola Universidade de Vigo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**

Seminario	Atenderanse e resolveranse as dúbidas do alumnado respecto dos casos prácticos e exercicios expostos, de cara a unha axeitada comprensión, interpretación e aplicación do Dereito tributario. A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe-servizo	Atenderanse e resolveránse dúbidas do alumnado respecto das actividades voluntarias que se desenvolvan na metodoloxía de aprendizaxe-servizo, de cara a unha adecuada comprensión, interpretación e aplicación do Dereito tributario. A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Nos "Seminarios" das clases presenciais proporase ao alumnado a realización de distintas actividades: resolución de casos prácticos, exposición oral dun tema ou estratexia de defensa dun cliente, etc. Para ese efecto, e como sistema de avaliación continua, valorarase especialmente a participación activa do alumnado nas devanditas actividades, o que representará o 20% da súa cualificación final. Ao alumnado que decida participar de forma voluntaria nas actividades tutorizadas de aprendizaxe servizo (APS), tamén se lle terán en conta no cómputo do citado 20% da súa cualificación final as actividades desenvolvidas e os resultados alcanzados no APS. Resultados de aprendizaxe: - Resolver correctamente problemas xurídico-tributarios que se presentan na práctica profesional. - Adquirir os coñecementos prácticos necesarios para a correcta aplicación dos tributos, a revisión de actos administrativos en materia tributaria e a competencia xurisdiccional nos actos tributarios da Facenda estatal, autonómica e local.	20	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C2 D2 A3 B5 C3 D3 A4 B6 C10 C13
Exame de preguntas obxectivas	A proba final, que representa o 80% da nota, constará de dúas partes: unha proba tipo test (30% da nota) e a resolución dun ou varios casos prácticos (50% da nota). Resultados de aprendizaxe: - Resolver correctamente problemas xurídico-tributarios que se presentan na práctica profesional. - Adquirir os coñecementos prácticos necesarios para a correcta aplicación dos tributos, a revisión de actos administrativos en materia tributaria e a competencia xurisdiccional dos actos tributarios da Facenda estatal, autonómica e local.	30	A2 B2 C1 A3
Resolución de problemas e/ou exercicios	Parte da proba final, que representa o 50% da nota, orientada a verificar a adquisición de destrezas e competencias polo alumnado á hora de resolver casos prácticos. Resultados de aprendizaxe: - Resolver correctamente problemas xurídico-tributarios que se presentan na práctica profesional. - Adquirir os coñecementos prácticos necesarios para a correcta aplicación dos tributos, a revisión de actos administrativos en materia tributaria e a competencia xurisdiccional dos actos tributarios da Facenda estatal, autonómica e local.	50	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C2 D2 A3 B5 C3 D3 A4 B6 C10 C13

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade de exame (maio/xuño):

A/o estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

A) Avaliación continua:

Para poder optar polo sistema de avaliación continua, a/o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en:

1.- A asistencia e participación activa nas clases presenciais e, no seu caso, nas actividades voluntarias de aprendizaxe-servizo, que representa o 20% da cualificación final.

2.- Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final.

O citado exame final constará de dúas partes:

1) Unha proba tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022-2023. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. Se fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaracións publicaranse no mesmo medio electrónico.

B) Exame final:

A/o estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluída/o do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.

O exame constará de tres partes:

1) Unha proba tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022-2023. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. Se fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaracións publicaranse no mesmo medio electrónico.

Os resultados de aprendizaxe, tanto para o alumnado que se acolla á evaluación continua como para o que opte polo sistema de exame final, serán os mesmos:

- Resolver correctamente problemas xurídico-tributarios que se presentan na práctica profesional.
- Adquirir os coñecementos prácticos necesarios para a correcta aplicación dos tributos, a revisión de actos administrativos en materia tributaria e a competencia xurisdiccional dos actos tributarios da Facenda estatal, autonómica e local.

2. Segunda oportunidade de exame (xullo):

A) A/o estudante que se someteu ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivo no mesmo. Nestes casos, o exame representa o 80% da cualificación final.

O exame final constará de dúas partes:

1) Unha proba tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

B) A/o estudante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou excluída/o do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.

O exame constará de tres partes:

1) Unha proba tipo test, que representa o 30% da cualificación final.

2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2022-2023. As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao

alumnado matriculado. Se fose necesario, por razóns excepcionais, modificar ou especificar os métodos de avaliación indicados na guía, tales modificacións ou aclaracións publicaranse no mesmo medio electrónico.

Os resultados de aprendizaxe, tanto para o alumnado que se acolla á evaluación continua como para o que opte polo sistema de exame final, serán os mesmos:

- Resolver correctamente problemas xurídico-tributarios que se presentan na práctica profesional.
- Adquirir os coñecementos prácticos necesarios para a correcta aplicación dos tributos, a revisión de actos administrativos en materia tributaria e a competencia xurisdiccional dos actos tributarios da Facenda estatal, autonómica e local.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GARCÍA BERRO, F., **Procedimientos tributarios y derechos de los contribuyentes en la nueva Ley General Tributaria**, Última edición, Marcial Pons,

SÁNCHEZ BLÁZQUEZ, V.M. (Coordinador), **Procedimientos tributarios: teoría, cuestiones prácticas, jurisprudencia, doctrina administrativa. Tomo I**, Última edición, Civitas-Thomson Reuters,

Galiano Estevan, J., **Todo Sucesiones**, Última edición, Ciss,

Juárez González, J.M., **Todo Transmisiones**, Última edición, Ciss,

Peláez Martos, J.Mª. y Guaita Gimeno, J.J. (Coordinadores), **Procedimientos tributarios : gestión, inspección, recaudación, sancionador y revisión. Comentarios, esquemas, legislación, formularios y tablas de concordancias normativas**, Última edición, Ciss,

VV.AA., **Memento práctico procedimientos tributarios**, Última edición, Francis-Lefebvre,

VV.AA., **Código Tributario**, Última edición, Aranzadi, 2022

BANACLOCHE PALAO, C.; CHICO DE LA CÁMARA, P. y GALÁN RUÍZ, J., **Tributación de los abogados**, Última edición, Aranzadi,

VV.AA., **Todo Fiscal 2022**, Última edición, Francis-Lefebvre, 2022

VV.AA., **Memento IRPF 2022**, Última edición, Francis-Lefebvre, 2022

VV.AA., **Memento Impuesto sobre Sociedades 2022**, Última edición, Francis-Lefebvre, 2022

VV.AA., **Memento IVA 2022**, Última edición, Francis-Lefebvre, 2022

Álvarez Menéndez, Estefanía, **El recurso de casación en materia tributaria**, Última edición, Aranzadi, 2018

Díaz Pita, Mª P.; Castillo Rigabert, F.; Cubero Truyo, A. y otros, **Acceso a la abogacía. Volumen IV. Materia administrativa y contencioso Administrativa**, Última edición, Tecnos,

Luque Mateo, Miguel Ángel, **La suspensión en materia tributaria**, Última edición, Tirant lo Blanch, 2018

Calatayud Prats, Ignacio, **Conflictos entre la vía administrativa y la contencioso-tributaria. Desviación procesal, abuso del derecho y retroacción**, 1ª edición, Aranzadi, 2020

Morón Pérez, Carmen, **El secreto profesional del abogado ante la Administración tributaria**, 1ª edición, Dykinson, 2021

Bibliografía Complementaria

Gómez-Acebo Solar, R. y Fayos Cobos, C., **Jurisprudencia Tributaria Práctica**, Última edición, Ciss,

Natera Hidalgo, F., **Fiscalidad de los contratos civiles y mercantiles**, Última edición, Ciss,

MERINO JARA, I. (Dir.), **Estudios sobre la reforma de la Ley General Tributaria**, 1ª edición, Huygens, 2016

Gómez-Barreda, R. y Tejada, R., **Práctica Fiscal para abogados. Los casos más relevantes en 2016 de los grandes despachos**, 1ª edición, La Ley, 2017

Pérez Royo, F., **Derecho financiero y tributario. Parte General**, 32ª edición, Aranzadi, 2022

PÉREZ ROYO, F. (Dir.), **Curso de Derecho Tributario. Parte especial**, 16ª edición, Tecnos, 2022

MALVÁREZ PASCUAL, L.; MARTÍNEZ GÁLVEZ, P.; RAMÍREZ GÓMEZ, S. y SÁNCHEZ PINO, A.J., **Régimen fiscal de la empresa**, 11ª edición, Tecnos, 2022

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Práctica Administrativa/O03M110V01106

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Práctica Laboral e de Seguridade Social				
Materia	Práctica Laboral e de Seguridade Social			
Código	O03M110V01204			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	8	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Prieto, Marta			
Profesorado	Fernández Prieto, Marta Fernández Prol, Francisca Guntiñas Fernández, Pablo Mayo Martínez, Benjamín Méndez Robleda, Roque			
Correo-e	mfprieto@uvigo.es			
Web	http://http://masteravogacia.webs.uvigo.es http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
Descrición xeral	Estudo das institucións principais do Dereito do Traballo e da Seguridade Social desde a perspectiva da problemática práctica que supón o exercicio profesional da avogacía. Na análise dos contidos, partirase dos coñecementos teóricos que os licenciados e graduados en Dereito adquiriron no seu paso polo ensino universitario, e traballarase en Seminarios principalmente coa metodoloxía do caso seguindo todo o iter procesual ata a finalización do asunto, co fin de conseguir a adquisición polos alumnos das habilidades e aptitudes esenciais no usus fori.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Capacidade de aprender de forma autónoma
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B4	Capacidade de traballar de forma autónoma con iniciativa
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
B6	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
C1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.
D3	Capacidade de organizar e planificar.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento e comprensión das temáticas e litixios laborais e de Seguridade Social máis comúns	A2 A5 B1 D2
Destrezas no deseño de estratexias de defensa en litixios laborais e de Seguridade Social	A2 B2 B3 B4 B5 C1 C10 D1 D3
Destrezas no asesoramento en temáticas laborais e de Seguridade Social	A3 A4 B3 B6 C1 D2
Coñecemento das instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social	A2 C3 C4 C13
Habilidades de actuación ante las instancias judiciales y extrajudiciales competentes en litigios laborales y de Seguridad Social	A3 B2 B3 B4 B5 B6 C2 C3 C13 D1 D2 D3

Contidos	
Tema	
Tema 1. A orde xurisdicional social	1.1. Competencias da orde xurisdicional social e delimitación competencial fronte a outras ordes da xurisdición. 1.2. Planta e regras de competencia funcional e territorial 1.3. Competencia xudicial internacional na orde social. 1.4. Desenvolvemento da actividade xurisdicional. 1.5. O proceso laboral ordinario: fase preprocesual e desenvolvemento do proceso
Tema 2. Relación laboral. Contrato de traballo e modalidades de contratación	2.1. Distinción de figuras próximas. Valoración de indicios de dependencia e axenidade. 2.2. Referencia ás relacións laborais especiais. 2.3. Causas de temporalidade e fraude de lei. 2.4. Intermediación, fomento do emprego e relacións triangulares de traballo
Tema 3. Obrigas e dereitos laborais de empregador e traballador	3.1. Remuneración: confección e interpretación de nómina e liquidación. Redacción de papeleta de conciliación por reclamación de cantidade (salarios). Elaboración de demanda por reclamación de cantidade (salarios). Proceso 3.2. Tempo de traballo e descansos. Especial referencia ás vacacións. 3.3. Dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral. 3.4. Clasificación profesional. 3.5. Mobilidade xeográfica e modificación substancial de condicións de traballo. Procesos 3.6. Sancións. Despedimentos (remisión ao tema 4) 3.7. Tutela dos dereitos fundamentais e liberdades públicas do traballador. 3.8. Prevención de riscos laborais. Responsabilidades por accidente de traballo ou enfermidade profesional (remisión ao tema 6).

Tema 4. Vicisitudes da relación laboral. Especial referencia a empresas en crise	4.1. Suspensión 4.2. Mobilidade xeográfica e modificación substancial de condicións de traballo (remisión ao tema 3). 4.3. Despedimento disciplinario: Confección e interpretación de liquidación e carta de despedimento. Consignación de indemnizacións. Redacción dunha papeleta de conciliación. Proceso de despedimento disciplinario e de impugnación de sancións. Reclamación ao Estado do pagamento de salarios de tramitación en xuízos por despedimento. 4.4. Extinción por causas obxectivas e despedimento colectivo por causas económicas, técnicas, organizativas e de produción. Confección e interpretación de liquidación e carta de despedimento. Expediente de regulación de emprego. Consignación de indemnizacións. Redacción dunha papeleta de conciliación. 4.5. Resolución causal do contrato por vontade do traballador 4.6. Empresas en crise: análise de sistemas de regulación de equipo. Sistemas de negociación e pacto entre representantes dos traballadores e empresarios. Empresas en concurso
Tema 5. Negociación colectiva e representación. Liberdade sindical	5.1. Proceso de conflito colectivo. 5.2. Impugnación de convenios colectivos. 5.3. Materia electoral 5.4. Procesos en materia sindical: tutela da liberdade sindical, impugnacións relativas aos estatutos dos sindicatos e das asociacións empresariais ou á súa modificación.
Tema 6. Seguridade Social	6.1. Prestacións: asesoramento sobre a prestación procedente, realización de diagnóstico a longo prazo para os efectos de tomar a decisión correspondente. Redacción de escritos de reclamación previa. Procesos en materia de prestacións de Seguridade Social. 6.2. Impugnación de actos de encadramento. 6.3. Impugnación de altas médicas. 6.4. Accidente de traballo ou enfermidade profesional. Recarga de prestacións e responsabilidade civil, administrativa e/ou penal. 6.5. Melloras voluntarias. 6.6. Aplicación dos Regulamentos comunitarios (CE) 883/2004, sobre a coordinación dos sistemas de seguridade social e 987/2009, polo que se adoptan as normas de aplicación
Tema 7. Recursos e execución de sentenza	7.1. O sistema de recursos. Recursos contra providencias, autos, dilixencias de ordenación e decretos. Recurso de suplicación. Recurso de casación. Casación para a unificación de doutrina. Remedios e recursos contra sentenzas firmes: audiencia ao demandado rebelde, nulidade de actuacións, erro xudicial, revisión de sentenzas, recurso de amparo. 7.2. Execución de sentenza. Execución provisional e definitiva. Execucións monetarias con especial referencia á insolvencia empresarial e á intervención do FOGASA. Execucións con especialidades: execución de sentenzas firmes de despedimento; execución de sentenzas firmes fronte a entes públicos; execución provisional de sentenzas condenatorias en materia de Seguridade Social; execución provisional de sentenzas condenatorias recaídas noutros procesos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	62	62	124
Exame de preguntas obxectivas	1	37	38
Estudo de casos	1	37	38

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Tras unha sucinta presentación teórica do tema, nos Seminarios realizaranse actividades enfocadas a analizar e resolver supostos prácticos sobre un tema específico, que permitirán afondar ou complementar os contidos de maior virtualidade práctica da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Seminario	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Para a atención das titorías, utilizaranse medios non presenciais -fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores da Universidade de Vigo e correos electrónicos, foros e outros medios telemáticos-.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario	Avalíase a participación do alumno nos Seminarios así como a súa preparación, segundo as indicacións previamente fornecidas polo docente. Resultados de aprendizaxe: Coñecemento e comprensión das temáticas e litixios laborais e de Seguridade Social máis comúns; destrezas no deseño de estratexias de defensa en litixios laborais e de Seguridade Social; destrezas no asesoramento en temáticas laborais e de Seguridade Social; coñecemento das instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social; habilidades de actuación ante as instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social.	20	A2 B1 C1 D1 A3 B2 C2 D2 A4 B3 C3 D3 A5 B4 C4 B5 C10 B6 C13
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Resultados de aprendizaxe: Coñecemento e comprensión das temáticas e litixios laborais e de Seguridade Social máis comúns; coñecemento das instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social.	30	A2 B1 C3 D2 A5 C4 C13
Estudo de casos	Proba en que se expón unha ou varias situacións problemática xa dadas ou que poden darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc. Resultados de aprendizaxe: destrezas no deseño de estratexias de defensa en litixios laborais e de Seguridade Social; destrezas no asesoramento en temáticas laborais e de Seguridade Social; habilidades de actuación ante as instancias xudiciais e extraxudiciais competentes en litixios laborais e de Seguridade Social.	50	A2 B2 C1 D1 A3 B3 C2 D2 A4 B4 C3 D3 B5 C4 B6 C10 C13

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos/as poden optar entre dous sistemas de avaliación: 1. Sistema de avaliación continua 2. Sistema de avaliación final.

(I) PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS (MAIO/XUÑO) a) Sistema de avaliación continua. Para poder optar por o sistema de avaliación continua, o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% de as clases. O sistema de avaliación continua consistirá en: 1.- A asistencia e participación activa nas clases presenciais, que representa o 20% da cualificación final. 2.- Realización dun exame, que representa o 80% de a cualificación final. O exame final constará de dous partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final. Para aprobar a asignatura, o alumno/a deberá obter unha cualificación mínima de 5 como media das notas resultantes dos tres tipos de probas de avaliación -participación activa, test e caso práctico-, debendo obter unha cualificación non inferior a 3 na proba tipo test e no caso práctico. Se non obtén esa nota mínima de 3 nalgunha das partes, a súa cualificación final será de suspenso (máximo 4.9). Ademais, se en algunha das tres partes - participación activa, test e caso práctico- obtivo unha nota inferior a 4, a súa cualificación final non poderá ser superior ao aprobado. A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola comisión académica do máster para o presente curso académico. b) Sistema de avaliación final. O estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo deberá realizar un exame final para aprobar a materia. Este exame representa o 100% da cualificación da materia e constará de tres partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final, no que se avalían os resultados de aprendizaxe e as competencias do exame de preguntas obxectivas. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final e avalía os resultados de aprendizaxe e as competencias do estudo de casos. 3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar os resultados de aprendizaxe e a adquisición das competencias dos seminarios, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.O alumno/a deberá obter unha cualificación mínima de cinco como nota media que resulte dos tres tipos de probas de avaliación -test, caso práctico e exposición e defensa pública de o mesmo-, debendo obter unha cualificación non inferior a 3 en cada unha das partes. Se non obtén esa nota mínima de 3 nalgunha das partes, a súa cualificación final será de suspenso (máximo 4.9). Ademais, se nalgunha das tres partes obtivo unha nota inferior a 4, a súa cualificación final non poderá ser superior ao aprobado. A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola comisión académica do máster para o presente curso académico. (II) SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS (XUÑO/XULLO) a) Sistema de avaliación continua. O estudante que se someteu ao sistema de avaliación continua conservará na segunda oportunidade a nota que obtivo por asistencia e participación, así

como, no seu caso, a da parte do exame final que aprobe na primeira oportunidade de exame. En estes casos, deberá realizar no exame final únicamente a parte ou partes suspensas. O exame constará de dous partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final. Para aprobar a materia, o alumno/a deberá obter unha cualificación mínima de 5 como media das notas resultantes dos tres tipos de probas de avaliación -participación activa, test e caso práctico-, debendo obter unha cualificación non inferior a 3 na proba tipo test e no caso práctico. Se non obtén esa nota mínima de 3 nalgunha das partes, a súa cualificación final será de suspenso (máximo 4.9). Ademais, se nalgunha das tres partes -participación activa, test e caso práctico- obtivo unha nota inferior a 4, a súa cualificación final non poderá ser superior ao aprobado. A data e a hora de o exame da segunda oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola comisión académica do máster para o presente curso académico. b) Sistema de avaliación final. O estudante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou excluído do mesmo deberá realizar un exame final para aprobar a materia. EEste exame representa o 100% da cualificación da materia e constará de tres partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final, no que se avalían os resultados de aprendizaxe e as competencias do exame de preguntas obxectivas. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final e avalía os resultados de aprendizaxe e as competencias do estudo de casos. 3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar os resultados de aprendizaxe e a adquisición das competencias dos seminarios, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final. O alumno/a deberá obter unha cualificación de cinco ou superior como nota media que resulte dos tres tipos de probas de avaliación -test, caso práctico e exposición e defensa pública do mesmo-, debendo obter unha cualificación non inferior a 3 en cada unha das partes. Se non obtén esa nota mínima de 3 nalgunha das partes, a súa cualificación final será de suspenso (máximo 4.9). Ademais, se nalgunha das tres partes obtivo unha nota inferior a 4, a súa cualificación final non poderá ser superior ao aprobado. A data e a hora de o exame da segunda oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola comisión académica do máster para o presente curso académicoOUTRAS INDICACIÓNSAs cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado. De resultar preciso, por motivos excepcionais, modificar ou concretar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións publicaranse no mesmo soporte telemático.No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios alumnos calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.En todos os casos, as probas realizadas permitirán avaliar os resultados de aprendizaxe.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

PEDRAJAS MORENO, A., **Práctica Laboral para abogados**, última edición,

FRANCIS LEFEVRE, **Memento práctico social: derecho laboral, seguridad social**, última edición,

FRANCIS LEFEVRE, **Memento práctico de seguridad social**, última edición,

Westlaw,

Bibliografía Complementaria

ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, Mª E, **Derecho del Trabajo**, última edición,

MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ, F. y GARCÍA MURCIA, J, **Derecho del Trabajo**, última edición,

CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, última edición,

MONTOYA MELGAR, A., **Derecho del Trabajo**, última edición,

RAMÍREZ MARTÍNEZ, J. M., SALA FRANCO, T. y otros, **Curso de Derecho del Trabajo**, última edición,

OJEDA AVILÉS, A., **Derecho Sindical**, última edición,

SALA FRANCO, T., ALBIOL MONTESINOS, I., **Derecho Sindical**, última edición,

BLASCO LAHOZ, J.F, **Seguridad Social. Régimen general, Regímenes Especiales y prestaciones no contributivas**, última edición,

RODRÍGUEZ RAMOS, M.J., GORELLI HERNÁNDEZ, J. y VÍLCHEZ PORRAS, M., **Sistema de Seguridad Social**, última edición,

VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, J.L., MOLINA NAVARRETE, C., QUESADA SEGURA, R., **Manual de Seguridad Social**, última edición,

AA.VV., **Legislación laboral y de Seguridad Social**, última edición,

AA.VV., **Legislación Social Básica**, última edición,

AA.VV., **Legislación Laboral y de Seguridad Social**, última edición,

AA.VV., **Código de la Seguridad Social**, última edición,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas Externas Básicas				
Materia	Prácticas Externas Básicas			
Código	O03M110V01205			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Prieto, Marta			
Profesorado	Fernández Prieto, Marta			
Correo-e	mfprieto@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteravogacia/es http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
Descrición xeral	As prácticas externas constitúen unha actividade de natureza formativa realizada polo alumnado universitario e supervisada polas universidades. O seu obxectivo principal neste máster é permitir que o estudante complemente e aplique os coñecementos adquiridos na súa formación académica, favorecendo en xeral o desenvolvemento das competencias necesarias para o exercicio da profesión da avogacía.			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
B6	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
C1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados.
D1	Capacidade de síntese e análise.
D2	Capacidade de xestión da información.
D3	Capacidade de organizar e planificar.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Enfrontarse a problemas deontolóxicos profesionais	A3 B6 C1 C5
Familiarizarse co funcionamento e a problemática de institucións relacionadas co exercicio da Avogacía	A1 C2 C3 C5

Coñecer a actividade do resto de operadores xurídicos, así como de profesionais relacionados co exercicio da profesión	A2 A4 B5 C2 C3 D2
Recibir información actualizada sobre o desenvolvemento da carreira profesional e as posibles liñas de actividade, así como acerca dos instrumentos para a súa xestión	A1 A2 A4 B5 C1 C3 D1 D2
Desenvolver as competencias e habilidades necesarias para o exercicio da profesión de avogado	A1 A2 A3 A4 B5 B6 C1 C2 C3 C5 D1 D2 D3

Contidos	
Tema	
I. Contido	O contido das prácticas axustarase en función da entidade colaboradora na que o alumno as realice -xulgados ou tribunais, fiscalías, sociedades ou despachos profesionais de avogados, empresas, departamentos xurídicos ou de recursos humanos das administracións públicas, institucións oficiais ou empresas, no ámbito nacional e internacional-. O contido concreto das mesmas establécese en os distintos Convenios de colaboración asinados coa Universidade. En todo caso, teranse en conta o Convenio de colaboración asinado co Ilustre Colexio de Avogados de Ourense, así como calquera outro Convenio de colaboración que poida asinarse para ese efecto.
II. Selección de despachos para a realización das prácticas	O Ilustre Colexio de Avogados de Ourense, facilitará os despachos necesarios para a realización das prácticas por parte de os estudantes. O Coordinador Profesional desenvolverá e coordinará os créditos ECTS correspondentes ás prácticas externas. Para iso, seleccionará os despachos, institucións ou entidades onde se realicen, así como os titores e colaboradores que as dirixan. Determinará o plan detallado, calendario e horario de prácticas e establecerá os mecanismos de control precisos para a comprobación da súa adecuada realización e aproveitamento, conforme ao establecido na Lei e no Regulamento de Acceso, así como na Memoria para a verificación do título do máster.
III. Proxecto formativo	As prácticas externas axustaranse ao disposto no proxecto formativo incluído no anexo do convenio de cooperación educativa subscrito con cada unha das institucións que vaian ofrecer prazas para realizar as prácticas. O proxecto formativo especificará os obxectivos de competencias e de actividades de cada unha das prácticas, que deberán desenvolver as competencias de aprendizaxe previstas na guía docente da materia, sen que se poidan incluír outras.
IV. Obxectivos do programa de prácticas	O programa de prácticas terá, entre outros, os seguintes obxectivos: a) Enfrontarse a problemas deontolóxicos profesionais. b) Familiarizarse co funcionamento e coa problemática de institucións relacionadas co exercicio da profesión de avogacía. c) Coñecer a actividade doutros operadores xurídicos e profesionais, relacionados co exercicio da súa profesión. d) Recibir información actualizada sobre o desenvolvemento da carreira profesional e as posibles liñas de actividade, así como sobre os instrumentos para a súa xestión. e) En xeral, desenvolver as competencias necesarias para o exercicio da profesión de avogado/a.

V. Actividades a desenvolver	As actividades consistirán, xeralmente, en: a) Acompañamento a avogados en asistencias da quenda de oficio. b) Presenza nas consultas do servizo de orientación xurídica. c) Participación en actividades colexiais d) Asistencia a todo tipo de actuacións procesuais -supervisión e redacción de documentos, seguimento de problemas xurídicos, asistencia ao trato/negociación con clientes, participación na toma e discusión de decisións, asistencia a xuízo e demais actividades que se concretarán, loxicamente, en función do tipo de institución en o que se realicen as prácticas, actividades todas elas encamiñadas todas elas a formar xuristas capaces de resolver os problemas xurídicos que se lles expoñan-. Os alumnos deberán adquirir as competencias xerais e específicas da presente materia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	135	0	135
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas(Repetida non usar)	0	15	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización de prácticas de tipo xurídico en institucións, organismos ou entidades colaboradoras: traballo en sedes xudiciais, traballo en institucións oficiais e empresas, traballo en despachos de avogados, traballo en colexio de avogados en seminarios con método do caso -simulación de litixios nas diversas ordes xurisdiccionais-.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Para a atención das titorías, utilizaranse medios non presenciais - fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores e correos electrónicos, foros ou outros medios telemáticos-.
Probas	**Descrición**
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas(Repetida non usar)	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa elaboración do informe e da memoria, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Para a atención das titorías, utilizaranse medios non presenciais - fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores e correos electrónicos, foros ou outros medios telemáticos-.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Prácticum, Practicas externas e clínicas	O titor/a de a entidade externa avaliará as competencias concretas que a/o estudante debe adquirir, valorando especialmente o desenvolvemento das competencias e habilidades necesarias para o exercicio da profesión de avogado. Para superar a materia, o estudante deberá obter unha cualificación superior a 5 e cumprir os demais requisitos sinalados no art. 15 do Regulamento de prácticas externas do máster. Para obter unha cualificación de 9 ou superior, véxase outros comentarios e segunda convocatoria. Resultados de aprendizaxe: enfrontarse a problemas deontolóxicos profesionais; familiarizarse co funcionamento e a problemática de institucións relacionadas co exercicio da Avogacía; coñecer a actividade do resto de operadores xurídicos, así como de profesionais relacionados co exercicio da profesión; recibir información actualizada sobre o desenvolvemento da carreira profesional e as posibles liñas de actividade, así como acerca dos instrumentos para a súa xestión; desenvolver as competencias e habilidades necesarias para o exercicio da profesión de avogado.	85	A1 A2 A3 A4	B5 B6	C1 C2 C3 C5	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas(Repetida non usar)	O titor/a académico elaborará un informe de valoración final no cal determinará a cualificación final, unha vez supervisadas a memoria final entregada polo/a estudante, o informe do titor/a profesional e o informe do/a estudante. Para obter unha cualificación de 9 ou superior, véxase outros comentarios e segunda convocatoria. Resultados de aprendizaxe: enfrontarse a problemas deontolóxicos profesionais; familiarizarse co funcionamento e a problemática de institucións relacionadas co exercicio da Avogacía; coñecer a actividade do resto de operadores xurídicos, así como de profesionais relacionados co exercicio da profesión; recibir información actualizada sobre o desenvolvemento da carreira profesional e as posibles liñas de actividade, así como acerca dos instrumentos para a súa xestión; desenvolver as competencias e habilidades necesarias para o exercicio da profesión de avogado.	15	A1 A4			D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

De acordo co art. 15 do Regulamento de prácticas externas do Máster universitario en Avogacía da Facultade de dereito:

1. A avaliación das prácticas será levada a cabo polo titor/a académico asignado a cada estudante.

2. Para poder ser avaliado positivamente é necesario:

a) Non faltar máis dun 10 % das horas que conforman a práctica. No caso de que as faltas sexan xustificadas e superen a porcentaxe anterior, a CAM decidirá se o/a estudante pode ser avaliado positivamente. O titor/a da entidade externa poñerá en coñecemento do coordinador/a profesional as faltas de asistencia xustificadas e inxustificadas do alumno/a ás prácticas externas para os efectos oportunos.

b) Que a cualificación global que figure no informe de seguimento emitido polo titor/a da entidade externa sexa igual ou superior a cinco puntos sobre dez (anexo III, informe do titor/a da entidade externa). O titor/a da entidade externa avaliará as competencias concretas que a/o estudante debe adquirir segundo a guía docente, valorando especialmente o desenvolvemento das competencias e habilidades necesarias para o exercicio da profesión de avogado, ítem do anexo III no que se representan as demais competencias.

c) Entregarlle o seu informe de prácticas ao titor/a académico no prazo dos sete días hábiles contados dende o día en que conclúen as prácticas. Este informe de prácticas estará constituído por un informe do propio alumno/a sobre a avaliación das prácticas e das suxestións de mellora (anexo IV, informe do estudante) e pola memoria final das prácticas externas do/a estudante, que como mínimo conterá a seguinte información:

- Datos persoais do/a estudante.

- Nomes do titor/a académico e do departamento da Universidade de Vigo ao que pertence.

- Nome e cargo do titor/a na empresa.

- Nome e localización da empresa ou entidade onde realizou as prácticas.

- Breve descrición da empresa, do sector ao que pertence e das súas liñas de traballo principais.

- Descrición concreta e detallada das tarefas, dos traballos desenvolvidos e dos departamentos da empresa ou entidade aos que estivo asignado.

- Valoración das tarefas desenvolvidas cos coñecementos e coas competencias adquiridas en relación cos estudos universitarios cursados.

- Relación dos problemas técnicos presentados e o procedemento seguido para resolvelos.

- Identificación das achegas que, en materia de aprendizaxe, supuxeron as prácticas.

- Breve descrición das incidencias xurdidas ao longo das prácticas que lle foron comunicadas ao titor/a académico, así como as solucións adoptadas.

- Avaliación das practicas e das suxestións de mellora segundo o anexo IV «Informe do estudante».

- Outros documentos esixidos polos programas de prácticas internacionais.

3. O titor/a académico elaborará un informe de valoración final (anexo v, informe do titor/a académico) no cal determinará a cualificación final, con base nas especificacións da guía docente da materia, e unha vez supervisadas a memoria final entregada polo/a estudante, o informe do titor/a profesional e o informe do/a estudante.

Se a cualificación obtida no informe de seguimento do titor/a da entidade colaboradora é igual ou superior a cinco, a avaliación do devandito titor/a representará o 85% da cualificación global da materia e a do titor/a académico o 15% restante. Para obter unha cualificación de 9 ou superior, será necesario que o/a estudante obteña a cualificación do sobresaínte en ambas as dúas avaliacións. No caso de que o/a estudante non reúna algún dos tres requisitos enumerados nas letras a), b) e c) do apartado 2 deste artigo, recibirá a cualificación de «Suspenso».

4. Unha vez finalizado o proceso de avaliación, o titor/a académico porá en coñecemento dos coordinadores das materias a cualificación final e asinará e entregará na secretaría do centro os certificados de prácticas en empresas (certificado acreditativo de realización de prácticas académicas externas, anexo VI). Os certificados incorporaranse ao expediente de cada estudante

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS (xullo): Aplicarase igualmente o art. 15 do Regulamento de prácticas externas do Máster universitario en Avogacía da Facultade de dereito.

As datas de entrega dos informes do titor externo e do estudante e da memoria de prácticas das diferentes convocatorias fixarase de acordo co art. 15 do Regulamento, en función da data de remate das prácticas prevista no cronograma da materia aprobado pola comisión académica para o presente curso académico.

OUTRAS INDICACIÓNS:

As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado.

De resultar preciso, por motivos excepcionais, modificar ou concretar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións publicaranse no mesmo soporte telemático.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase ter sempre presentes os contidos do Regulamento de prácticas externas do Máster universitario en avogacía da Facultade de Dereito, así como os seus anexos. Pode accederse aos mesmos na ligazón "Información" "Normativa e formularios" da páxina web do Máster http://masteravogacia.webs.uvigo.es/gl/informacion/normativa. Os anexos poden descargarse nos apartado formularios.